

Mirgu M.

Rašo Kugis Mugis.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland by the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50
Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1913, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

No. 4

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 13. 1944

Lietuva Rusų Užimta, Nusmerkta Išnaikinimui

Rengiama Kitas Amerikos Lietuvių Seimas

NUO KARO n u k e n t ė j u s i ų
Lietuvos gyventojų sušelpimo klausimas turi du ginų akmenius sau ant kaklo. Viena, nėra patenkinančių būdų prie darbo pritraukti visi Amerikos lietuviai: Katalikai, pusgyviais sandariečiais ir negyvais socialistais apsikore, bando nastą vieni nešti. Antra, nedaroma žygių atidaryti tai pašalpai kelią į Lietuvos žmones. Lenkai susidūrė su panašiu klausimu. Jiems kliudo dviejų vyriausybų buvimas: Londoniškės ir Lubliniškės (Maskvinės). Jie laimingi prieiti prie UNRRA fondų, bet nelaimingi, be kelio. Sakoma, UNRRA viršininkai svarstą pašalpą dalinti per Raudonosios Armijos įstaigas!

ESTIJOS raudonųjų kvilinsgy vadas paskelbė pasauliui, esą Estai nebusią prievarta komunizuojami ar kolektyvizuojami. Sako, privatinė ūkių ir smulkios verslo nuosavybė busianti gerbiama, bet komunistai darysį viską Estus įtikinti kolektyvinės santvarkos gerumu.

Kas žadama Estams, tą Maskvos papugos žadės, be abejo jimo, ir Lietuvai. Lietuvis čia atsimins tą žemaitį kuriam patiko užėjus mada turėti šunis su trumpom uodegom. Jis nutarė ir savo margiui ilgą uodegą sutrumpinti, bet, pasigailėdamas šunies, ne sykį visą nukirto, bet kas rytą po colį nupjaustinėjo, iki atitinkamo kucumo tapo. Maskva, matyt, ruošia panašų "pasigailėjimo" būdą nelaimingiems Pabaltijo gyventojams.

VIENU įspudingiausių Amerikos Lietuvių žygių už Lietuvos laisvę bus tinkamai paruošta ir tinkama valanda Washingtonan pasiūsta Lietuvii karvių motinų delegacija su milijonu parašų po petičija užtarti Lietuvos laisvę. Tinkamoje valandoje pasirodžius, tokia delegacija gali gražiai pagauti Amerikos visuomenės ir spaudos dėmesį.

Pasauiui dar sykį bus tinkamai priminta nelaimingos Lietuvos skaudus ir neužtarnautas likimas.

Taip petičijas, taip delegaciją ruošia Amerikos Lietuvių tautinė visuomenė, veik be srovių ar jų vadų paramos.

NERAMIŲ ŽINIŲ Lietuvos likimui praneša New York Times Londono korespondentas, Raymond Daniell. Sako, Anglų visuomenėje ir spaudoje įvykęs pastovus persilaužimas iš Wilsoninio (Tautų Sąjungos) idealizmo į diplomato Metternicho pažiurą, įsiviešpatavusias po Napoleono karų, pereito šimtmečio pradžioje.

Einant tomis pažiuromis, didesės valstybės nesuvaldė savo troškimų, bet pažaboję visų mažųjų tautų siekinius, dėl ko dvidešimtam šimtmečiu įvyko 1914 metų ir 1939 metų didieji karai.

Rusija, Anglija ir Amerika, sako, nutarė eiti tuo pačiu keliu. Tas reiškia rusčias dienas mažoms tautoms ir naujus, baisius karus ateityje.

METTERNICHINĖS politikos vadu yra Rusija. Atsispirti jai, Anglija nusprendė teikti savo įtakon visas mažesnes Vakarų Europos valstybes, su Prancūzija ir Italija. Aišku, jei Anglai organizuos savo būrį, Rusai organizuos, ir, tarp kitko, nepaleis Lietuvos iš savo nagų.

MIESTAS AACHEN SUNAIKINTAS

Amerikos karo vadovybė buvo davus ultimatumą apsupto Aachen miesto Vokiečiams pasiduoti iki Spalių 11, arba tas miestas bus visai sunaikintas. Vokiečiai atsisakė pasiduoti, ir prasidėjo toks atakas kad mieste neliks akmenų ant akmenų. Jame buvo Vokiečiai iš oro ir žemės kanuolėmis atakuojami išmušti ir žuvo liepsnose.

Neužteko kad Vokiečiai laikėsi mieste, bet dar dėjo pastangas dienos metu siųst tukstančius naujų savų kareivių miestą ginti—jie taip pat išmušti miestą apsupančių Amerikos kareivių.

Nekurie Vokiečiai norėdami pasiduoti bėgo iš miesto į Amerikiečių pusę, bet ne visi pasiekė saugią vietą, nes bėgančius iš užpakalio šaudė patys atkaklieji nazių kariai, kurie buvo pasiryžę nepasiduoti.

Alijantų įjegos palengva stumiamos pirmyn kitose vakarų fronto vietose.

ITALIJOJE, lietūs, purvas ir atkaklus nazių priešinimasis pietuose nuo Bologna trukdo Alijantų armijai greičiau žygiuoti.

GRAIKIJOJE, Britų armija įsiveržus į Graikijos salas, pradėjo žygiuoti gilyn, išstumdama Vokiečius iš Graikijos. Nekurie miestai jau gausingai nuskambėjo išlaisvinimo varpų garsais.

Vokiečiai traukdamies iš Graikijos atlieka savo prastą griovimo, naikinimo ir žudymo darbą.

PACIFIKE, U. S. lėktuvai Spalių 11 suplaisino 58 Japonų laivus, sunaikino 89 lėktuvus, užpuolė Ryukyu salas tik 200 mylių pietuose nuo Japonijos.

Spalių 7, alijantų bombieriai atakavo Kita salą, 200 mylių nuo Japonijos, palikdami didelius nuostolius.

Prie Ceram ir Halmahera salų Alijantų lėktuvai sunaikino 25 kitus Japonų laivus.

Japonai pasiryžo galutinai sunaikinti Amerikiečių punktus Kinijoje ir padarė užpuolimą Foochow dalyje. Jų tikslas yra užimti Kweilin miestą, kas būtų didelį smugiu Kinijai ir Amerikiečiams.

Pasiryžta tas miestas neužleisti Japonams nežiurint jokių nuostolių.

Pastaru laikų Amerika pradėjo teikti žymiai didesnę paramą karo reikmenimis, negu kada iki šiol teikė.

Einant Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdybos posėdžio Rugsėjo 10 nutarimu ir Rytinių Valstijų tautinių veikėjų pritarimu, atsivėlgiant ir tragingą Lietuvos padėtį kokiaje ji atsiduria antra bolševikų okupacija, šiuomi pranešame Amerikos Lietuvių žiniai kad 1945 metų Sausio mėnesį New Yorke šaukiamas Antras Amerikos Lietuvių Seimas.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga,
Am. Liet. Tautininkų Centras,
American Friends of Lithuania.

LIETUVA UŽIMTA CHURCHILL TARIASI SU STALINU BOLŠEVIKŲ

Spalių 12 d. pranešimais, Raudonoji armija užėmusi visą Lietuvą, pradėjo bombarduoti Klaipėdos ir Tilžės miestus.

Bolševikai pasiekė Palangą prie Baltijos jūros, tuomi pereinami kiauurai visą Lietuvą.

Laikydami Klaipėdą priklausančia Lietuviams, kadangi 1939 m. Vokiečiai į ją iš Lietuvos atėmė, bolševikai be abejo stengsis pasigrobtį ir Klaipėdą su Klaipėdos kraštu šiaurinėj Nemuno pusėj.

Raudonieji užėmė žemaitijos miestelius ir kraštą iki pat Klaipėdos kaimynystės, Kretinga, Darbėnus, Lenkimus, Gargždus ir šimtus kitų Lietuviškų vietovių.

Vokiečių dar likę šiaurvakariname kampe ir Latvijoje, ku jie pasilieka atkirsti nuo pasiekimo Rytprusijos žemės keliu.

Ryga dar nepaimta, bet ten eina smarkūs mušiai, miestas bolševikų apgultas.

Bolševikų armijos pradėjo naują užpuolimą Suomijos, Petsamo srityje.

Bolševikai tęsia savo užpuolimus Vengrijos, ir atakuoja Varšavą, kuri po nepasiekimo Lenkams prieš Vokiečius, pasiliko Vokiečių rankose.

Po konferencijos su Rooseveltu, premjeras Churchill nusiskubino į Maskvą pas Staliną kitoms taryboms. Matomai kas tokio svarbaus iškilo kad jis turėjo pas Staliną vykti. Europos ateitis slepiasi tame pasitarime, tik gal ji ir paliks paslėpta ir pavesta bolševikų malonei.

Stalinas nesikalba ir nevažiuoja niekur, jis tik savo nusistatytą programą Europos pavergimo vykd, o Roosevelt tu Churchillui, padavę Stalinui visą valią dabar nežino ko griebtis.

Kalbama kad Roosevelt vėl rengiasi su Stalinu pasimatyti Gruodžio mėnesį. Jeigu dabar šiedu didieji nesutvarkys Stalino tai netrukus bus pervėlu su juo tvarką gauti.

ŠTABAS PERSIKĖLĖ PARYŽIŲ

Alijantų vyriausį kafo vadovybė perkėlė savo štabą iš Londono į Paryžių. Lėktuvais išgabenta štabo reikmenys, knygos, žemėlapiai, ir kartu į Paryžių persikėlė 60 korespondentų įvairių pasaulio laikraščių.

Nuo įsiveržimo Prancūzijos, Alijantų įjegos jau paėmė nelaisvėn 564,000 Vokiečių kareivių.

Belgijos Išlaisvinimo Vaizdai

Vaizdas Liege, Belgijoje, kur Vokiečiai pabėgę paliko stiprias bet mažai reikšiančias cementines budas, Amerikiečiams ateinant. Belgai užrašė džiaugsmingus Amerikiečiams sveikinimus ant jų.

Amerikiečiai Gryžta nuo Arnheim

Amerikos paratrupiniai gryžta iš fronte po trijų dienų mušių be paminos, prie Arnheim, Holandijoje, kur Naziai buvo apsupę Britų oro armiją. Britai iš ten pajėgė pasitraukti palikdami 1,200 sužeistų. Šis buvo pirmas nepasisekimas bėgyje dabartinio karo vakarų fronte.

LAIKO UŽSTATUS UŽ HITLERI

Iš Stockholmo praneša jog Vokietija pasiryžus išvežti Belgijos karalių ir kitus žymius imtinius į Japoniją, kur laikys juos užstatais išmainymui į Hitlerį ar kitus Vokiečių karo vadus kurie galės patekti į Alijantų rankas Vokietijai pralaimėjus.

Sulyg ju plano, jeigu sumintas koks nazių vadas bus nubaustas mirtimi, tuo pat laiku bus nužudytas vienas tokių imtinių Vokietijoje ar Japonijoje.

Vokiečiai turi eilę žymių Prancūzų, Holandų, Belgų, Norvegų imtinių, ir Danijos karalius yra Vokiečių okupuotoje teritorijoje.

HITLERIS, kaip pranešimas sako, ryžtasi Vokietiją valdyti slapta išlaikintu sufanatikintu jaunuimu, kuris ruošiamas nazizmo mokyklose, kovoti prieš svetimus okupantus kurie Vokiečius nugalėję užims jų šalį. Jeigu Hitleriui ir prisieitu pabėgti kur kitur kai Alijantai okupuos Vokietiją, jaunimas prisaiškdimas pildyti jo slapтус pranešimus.

Tuo būdu, nugalėta Vokietija vistik negalės susitvarkyti, ir kentės vargą ir priespaudą, nes jeigu tie fanatikai kovos, žudys šalies užėmėjus ir savus kurie su nugalėtojais susidės, Vokietija niekad negalės pradėti geriau gyventi.

MIRĖ WILLKIE. New Yorke, Spalių 8, staiga mirė Wendell Willkie, 52 m. amžiaus. Apie tai plačiau telpa ant 7-to pusl.

LENKAI VĖL VYKSTA I LONDONĄ

Lenkų užsivarymas dirbti ir laimėti, nors matomose negalimose sąlygose apsirėiskia Londono Lenkų vyriausybės in exile premjero Mikolajczyko pasiryžime vėl vykti į Maskvą pas Staliną tartis. Ten dabar randasi Churchill.

Prez. Roosevelt, kuriam prikašiojama prisiėmimas komunistų pagalbos šiuose rinkimuose, savo kalboje Spalių 4 pareiškė jog jisai neįeško ir nepageidauja komunistų nei fašistų paramos.

Tačiau tas pasakymas nieko nereiškia, nes komunistai vistik už jį agituoja ir remia, is jų agentų daug sulindę į valdiskas vietas, kurie ir ateityje palaikys savo kontrolę tam tikrose vietose. Rinkimus laimėjus, komunistai visai atvirai sprausis į valdžią, kaip prigulinti prie laimėtojų.

Rumanijoje komunistai rengiamuose savo mitinguose smerkia dabartinę šalies vyriausybę ir agituoja už komunistų ir socialistų sąjungą, sudarymui bendro fronto.

Amerikos karo nuostoliai sulyg pranešimo Rugs. 21, pasiekė jau 417,085, iš ju apie 90,000 užmuštų, kiti sužeisti ar patekę nelaisvėn.

NAZIŲ nekurie aukštieji vadai sakoma jau bėga slapta iš Vokietijos į Pietų Ameriką. Jie išvažiuoja submarinais.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Atšaukė Didelį Mekanikų Streiką

Spalių 12 turėjo įvykti 68,000 darbininkų streikas karo reikmenų dirbtuvėse Ohio ir Michigan valstijoje, kurį pasiūko iššaukti Mekanikų unija, del mažniekio, kuris prasidėjo Clevelande, kai buvo prašadintas iš darbo vienas Graphite Bronze Co. darbininkas už sulaužymą šėpos užraktų.

Ginant tą darbininką, M.E.S.A. unijos vadai užsispyrė iššaukti streiką ne tik toje dirbtuvėje bet ir 64 kitose dirbtuvėse kur ji turi narių. Streikas betgi Spalių 11 atšauktas.

Tokia nesamone gali būti toleruojama tik Amerikoje. Tos unijos vadas nėra net Amerikos pilietis, jis yra Britų pilietis, radikalas agitatorius iš Londono.

Quincy, Mass. — Laivų statybos darbuose sustreikavo apie 4,000 darbininkų. Valdžios atstovai dirba streiko baigimui. Ten trintis pamainomis dirba 22,000 darbininkų.

Plieno gamyba šioje šalyje per pirmus 9 mėnesius šių metų pasiekė naują aukštą rekordą iš 67,199,467 tonų. 1943 metais tuo pat laikotarpiu buvo pagaminata 66,395,130 tonų. Bėgyje šių metų pirmų 9 mėnesių plieno industrija operavo su 95.7 nuoš. normalio.

Younsgtown, O. — Sustreikavo apie 200 darbininkų Truscon Steel Co., del nesusipratimų už algas ir tuomi sulaukė gaminimą kareiviams reikalingų išsėdimo laivų.

Detroit, Mich. — Karo dirbtuvių masinių prižiūrėtojai ir taisytojai, nuo kurių priklauso masinių veikimas, galutinai nutarė užbaigti streiką. Pirmutiniai iš 8,000 streikerių pradėjo gryžti į darbus pereitos savaitės pabaigoje. Del jų streikavimo 50,000 darbininkų negalėjo dirbti.

Amerikos Darbo Federacija skelbia turinti narių 6,806,913, be to dar pusantro milijono narių yra karinėje tarnyboje.

Anglija rupinasi pakelti savo gyventojų skaičių, karo labai išnaikintą. Patiekta planas kad vedusios poros kas pagimdys po kudių kas meta per sekančius 5 metus. Jau dabar žymiai sumažėjo kudių gimimas visoje Britanijoje.

Amerikos kareivių šeimų sušelpimui šio karo bėgiu jau išmokėta apie 15 milijonų dolarių.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

"VAINA" TARP IŠGAMŲ IR LIETUVIŲ TĖVYNAINIŲ

PHILADELPHIA. — Vakar, rugs. 26, vienoje salėje buvo susirinkę gana apsiečiai veikėjai, tėvynainiai, kurių tarpe buvo ir keli kunigai, ir tu šiaurės meškos tarnų, mūsų tautos išgamų. Nors tų išgamų buvo palyginus su kitais tik saujelė, jie visgi pageidavo kad visi kiti šoktų bolševikišką kazoką, kaip jie groja. Bet kada tėvynainiai su tuo nesutiko, tai tuoj viena jų sena raudona ragana ir pradėjo ergelį daryti. Raudoni išgamos ne tik tad pradėjo bjauriai koliotis, bet šoko ant kitų net su kumštėmis.

Bet vargšai labai apsiriko, nes ne tik kad jie, kaip tie pasijutę sunes, tapo laukan išvyti, bet dar gavo ir į kailį. Už jų drąsumą net inkriminuoti porą gerų veikėjų, sako raudonukams teks dar ir teisme pasiteisinti.

Bet būnant teisingu ve katurip pasakyti: Už tą visą ermyderį 99 nuos. kalti yra tie išgamos, bet ne be kaltės yra ir tie kiti, kurie su atvirais bedieviais ir Lietuvos laisvės priešais manė talkininkauti.

Ką pasėjot tą ir pjaukit, sako sena patarlė. Prisijei tu Stalino išperų savo tarpe tie mūsų politikieriai, kurie negali su gerais Lietuviais sugyventi, tai ir gavo panašiai tos džiugašvilikiškos šeškos smarvės.

Vladas Mačaitis.

LANKĖSI CLEVELANDE

Rugsėjo m. viengentis Juozas Turauskas, LRKSA 20-tos kuopos Philadelphiaje, ligametis pirmininkas, buvo išvykęs į Clevelandą paviestį pas savo seserį ir svainį Mortą ir Jukubą Mazaliauskus. Ten jis susipažino su tūlais kitais tos kolonijos Lietuviais, ir su P. Muloliu, seniau buvusiu Katalikų Susivienijimo prezidentu.

K. V.

KUR DINGO "KATALIKAS"?

Kada savu laiku čia Philadelphiaje buvo atsilankęs Lietuvos Prezidentas, a. a. Antanas Smetona tai tulas "Philadelphia Katalikas" p. Frezidentą ir komitetą ir visus kas tik ką su tuo atsilankimu turėjo bendro, toje neprasturburiskoje gazetėlėje L. Z. koneveikė, nežiurint kad p. Prezidentą ir jo palydovus priėmė ir pagerbė Philadelphiaus Kardinolas Dougherty.

Bet dabar, kada Stalino karmai, Lietuviški raudonukai, 26 Rugs. vienoje vietinėje salėje, del savo netikusio apsiėjimo net su bažnyčios tarnais susipešė tai "Philadelphia Katalikas" nei kugž — tyli kaip pelė po sluota, jų pasielgimą neaprašo ir nepasmerkia.

Tas reiškia jog tas "Katalikas" sava tyla pritaria ir užgria kad bažnyčios tarnai gali ir toliau išvien darbuotis su atvirais bedieviais ir priešais Lietuvos valstybinės laisvės.

Jis matyt (nes jis mat yra kaip čia kalbama iš bažnytinų tarnų diktatorius) geidžia pakęisti Liciperio pasekėjus į gerus katalikus; arba, jei tas nepasiseks, mano juos kaip Iskarijotus parduoti tiems kurie suteiks aukščiausią kainą. Kadangi "biznis is biznis", kaip Amerikoni sako, tai kas moka tam ir šokė.

Eridesburkietė.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, paviešluotas ir daug skelbimų. Kaina metams \$1. Adresas: Lietuvių Naujienos 322 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

PITTSBURGH

War Fund Vajus Pittsburghe

Pittsburgho Lietuviai šymet mato pranešimuose apie busintį War Fund vajų minint ir Lietuvius varda — nes šymet pirmą kartą tapo ir War Fund priimtas ir United Lithuanian Relief Fund, kurio tikslas šelpiti Lietuvos karo nukentėjusius.

Allegheny apskrityje nustatyta sukelti \$5,411,237 suma. Vajus prasidės spalio 23 ir užsibaigs Lapkričio 9.

ISVENGTA STREIKO

Pittsburghe buvo apsiereiškes grąsinimas streiku aštuoniuose Pittsburgho hoteliuose, bet Karo Darbo Tarybos pastangomis streikas išvengta, su darbininkais tiesiama derybos.

Donora, Pa., sustreikavo 500 CIO unijistų darbininkų American Steel and Wire Co. dirbtuvėje. Streikas kilo del virš metalo laiko užleisto algų klausimo neįsprendimo.

ŠIOS SAVAITĖS pradžioje vakarinėje ir centralinėje Pensylvanijoje buvo užsidariusios septynios angliakasyklos, nedirbo 4874 darbininkai. Streikai kilo del įvairių skirtingų nesusipratimų.

LIETUVIS KARYS APSVIETĖ ROMA

Pasklido žinia kad paprastas karys ir dar ukiniško sunus, apšvietė Romą į tris dienas.

Juozas F. Balevičius, ukyje užaugęs Lietuvos vaikas, kurio tėvas čia mirė porą metų atgal, kaip karys buvo jau Afrikoje. Amerikos kariuomenė užėmus Romą, miestas buvo tamsus; Vokiečiai traukdami si sugadino visus elektros ir telefono aparatus taip kad Italai neturėjo mieste patvyrusio techniko kuris būtų galėjęs apie tai nusimanyti.

Mūsų Juozas, technikas karys, ėmėsi darbo. Jam buvo sunku susikalbėti su merginomis, kurios mokėjo tik Italiskai, o mūsų Juozas kalbėjo į jas Angliškai. Bet per tris dienas jo buvo visi elektros laidai atrinkti, aparatai sutaisyti. Elektra ir telefonas sutaisyta ir veikia gerai; sutaisė jis ir kitokius aparatus suryšyje su telefonais ir elektrinėmis rašomais mašinomis. Roma dabar turi elektrą ir telefoną.

Juozas išmoko to visko namie, nes mėjo elektra užsiimti ir retkarčiais savo ukyje atlikdavo tokius darbus.

SUBADĖ PEILIŲ LIETUVI

Einant namon iš darbo per pievą, netoli namų Justiną Andziulaitį užpuolė, kaip jis polijai yra įtaręs, trys Lietuviai ir peiliu subadė. Andziulaitis randasi ligonbutyje, o jo užpuolikai, Vincas Jakaitis, E. Jankauskas ir A. Kazlauskas, sumiti ir po užstatu laukia teismo. Jie teisinasi buk kitas Lietuvos, Jonas Mažeika, subadęs Andziulaitį peiliu.

Tokios žinios yra nesmagios Wilkes-Barre Lietuviams.

Dirvos Rep.

Kaltina Prez. Rooseveltą už Slėpimą Žinių

PHILADELPHIA. — Rugsėjo 30 čia kalbėjo Kongreso Atstovė Clare Boothe Luce, Republikonė, iš Connecticut.

Ji pasmerkė dabartinės administracijos palinkimą laikyti slaptąbęje visus mūsų šalies tarptautinius santykius.

Ji sako, mes turim kaip akli gra'iotis, nes nuo Amerikos žmonių viskas laikoma didžiausioje slaptąbėje.

DEMOBILIZACIJA

Demobilizacija — ką tas žodis reiškia? Tai yra paliosavimas kareivių iš kariuomenės. Kiekvienas tėvas, kiekviena motina kuri turi sunų kariuomenėje laukia tos dienos kada jis pargrįš namon. Bet New Deal administracija Washingtono nemano kareivius greit paliosuoti net kada karas bus baigtas. Stai žodžiai Selective Service Director Hershey: "Nedaugiau kaštus laikyti kareivius kariuomenėje negu sudaryti naują valdžios įstaigą davimui jiems pagalbos." Tas įrodas kaip New Deal viršininkai galvoja.

Tom Dewey, Republikonoų partijos kandidatas į Suv. Valstijų Prezidento vietą nurodo kad dabartinė administracija nepaisant kiek į praleido valdžios pinigų, nesugebėjo grąžinti gerus darbus darbininkams iki neprasidėjo šis karas. Nejaugi grąžintieji kareiviai norės tokios valdžios kuri siūlys "relief" vietoje gerų darbų? Reikia pripažinti kad leidimas valdžios pinigų ir "relief" teikimas nesudaro sąlygų kuriose atsirastų pelningi ir geri darbai. Gerus ir pelningus darbus negalėsime rasti po karo jeigu New Deal administracija taip varžys produkciją po karo kaip ji varžė pirmo karo. Amerikos darbininkai ir grąžintieji kareiviai todėl privalo remti išplėtimą industrijos kad būtų galima Amerikos je pagamint kuo daugiau radio, automobilių, refrigeratorių, ir tt. Šia idėja remia Tom Dewey ir Republikonų partija. Tat balsuodami už Dewey ir Bricker ne tik užtikrinsit Amerikos darbininkams gerus darbus po karo, bet užtikrinsit kareivių motinoms ir tėvams kad jų sunai greičiau grįš namon iš karo lauko.

WATERBURY, CT.

VIESA APYSKAITA IR PADERA AUKOTOJAMS

American Friends of Lithuania komisija rengimui kambario St. Mary's Ligoninėje, atminčiai žuvusių šio karo karių, viešai praneša kad pinigų surinkta užtektinai ir kad tas Lietuvos kambaris bus ne užilgo įrengtas.

Draugijos, biznierių ir pavieniai aukojų šiam tikslui sekamčiai:

Liet. Republikonų Lyga	\$15.00
Liet. Nepirgulumingas	
Politikos Klubas	10.00
Peter Krugelis	10.00
Lietuvių Vaizbos Buto	
Auxiliary	5.00
Brony White	5.00
Edward P. Egan	5.00
Stokes Funeral Home	5.00
William Kenasius	5.00
Patrick Wallace	5.00
Jonas Tareila	5.00
C. & C. Restaurant	5.00
Ernest Mazaika	5.00
Dr. M. J. Colney	6.00
Joseph Stanevich	3.00
Sam Thomas	3.00
Francis Jenušonis	3.00
Peter Kukanskis	3.00
William Mostrovitz	3.00
John Wm. Bendler	3.00

Po \$2: Eddie Tavern, Frank Restaurant, Croe's Service Station, William Bradunas, Sam Yamchuk, Anastasy Neketuk, Juozas Kuzmich, Albert C. Kukaitis.

Po \$1: Atty Clarence Balanda, George Misunas, Harry Zakorchvory, Anthony Lazdauskas, Joseph Gelgauda, Anthony Zukauskas, Wm. Wolkovsky, Matthew Dambrasas.

Viso pinigais suaukoto \$135.00

Kiti davė valgomus dalykus ir gėrimus, kaip tai: M. Eldukinas, John Waiculis, Napoleonas Benaitis, Peter's Market, William Lang, Rendezvous Restaurant.

Viso su viršimintomis aukomis: iš pikniko pelnu susidaro virš \$700. Tikima gal tos sumos užteks įrengti tą Lietuvų kambarį. Vėliau bus pranešta plačiau apie tai.

Dr. M. J. Colney.

J. Žemantauskas

Notaras "Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

Detroit, Mich., Naujienos

ŠIUS KARIAMS DOVANAS

Kareivių Motinų Draugija nutarė pasiūsti Kalėdų dovanas visiems žinomiems kareiviams kurie dabar tarnauja užsienyje. Tat visos Lietuvos motinos prašomos skubiai priduoti savo sunų antrašus Kareivių Motinų Draugijos valdybai. Šios draugijos pirmininkės antrašas; Petronėlė Medonienė, 1728 Kentucky ave.

ŽAIDIMO VAKARAS

Kareivių Motinų Dr-jia rengia žaidimo vakarą, Spalių 22, 8v. Antano parapijos mokykloje, 5 val. po pietų. Bus gražių laimėjimų. Visi kviečiami atsilankyti.

GELBESIME PARALYZIUOTIEMS

Šiais metais Detroito paralyžiaus liga siaučia nepaprastai. Daug nekalčių kudiškių kunkina ir žudo. Jau ir Lietuviu vaikūčius palietė. Prieš šią baisią ligą kovoja visi kas tik gali. Daug moterų pašventė savo laiką dirbti prie sergančių kudiškių.

Tai žiuri liga, kuri savo dėmę palieka beveik kiekvienam persirgusiam. Kaip jau žinome, net ir Prezidentas Roosevelt yra tos ligos paliestas ir del jos vargiai gali valdyti savo kojas. Jis pats taip nukentėjęs, užjaučia ir visiems kudiškiams ta liga sergantiems, ir kovai su ta liga per prezidento gimtadienį renkama dešimtukai.

Mes Lietuvės jau pernai buvom užkvietos į talką, bent kokia suma prisidėti kovai su ta liga Lietuviu vardu. Buvo manyta surengti vakarą. Mačo buvo pasiūlymas surengti koncertą ir pakviesti pianistą-kompozitorių. Vytautą Bacevičių. Tokiu būdu butume lengvai priėję prie Amerikoniškos spaudos. Kitų buvo kitoki pasiūlymai.

Kadangi šis pakvietimas prisidėti prie kovos su paralyzium buvo padarytas per Stephaniją C. Douvan tai ji Spalių 4 suaukė burelį veikėjų piratarimas, nes atėjo tik keletas veikėjų. Mes nors kelios pasitarėm kad reikia nors del Lietuvos vardo prisidėti ir nutarėm parinkti aukų. Juk mes žinom kad Lietuviai aukoja ir kodėl jie negalėtų aukoti per Lietuvius. Neapsivylėm, jau kelktas užgirdė mus pagyrė ir pažadėjo aukoti. Aukąs pradedim rinkti Lapkričio mėnesį. Aukų komisija yra šios moterys: Stephanie Douvan, kuri gaus visas informacijas ir kvietimus, Ona Wilkieni, Bessie Keblaitienė ir M. Sims. Visos kitos kviečiamos į talką.

MIRĖ LVS NARĖ

Spalių 5, mirė Lietuviai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus narė, Ona Cybulskienė. Ji buvo vos 45 metų amžiaus, nesirdi ir maloni moteris, dviejų karių motina. Pašarvota buvo Dominiko Brazio koplyčioje, pamaldos atsibuvo šv. Antano bažnyčioje, palaidota Spalių 9.

Daug gėlių Ona turėjo apie savo karstą, daug mišų kortelių. Aišku kad turėjo daug draugų.

LVS 6-tas skyrius, taip pat pasiuntė gėlių bukietą savo narei, kaip paskutinį užuojautos išreiškimą. Tai pirminė mūsų skyriaus narė palikus mus, nueidama į amžiną.

Skaudu Onos vyrui, Matjosiui, skaudu sunams. Jų gražūs namai, kurie buvo laimės ir džiaugsmo pilni, paniuro, atšalo. Seira liudi; liudi ir Cybulskių draugai.

Cybulskių sunus Bernardas buvo karo tarnyboje sužeistas ir dalar paleistas iš tarnybos, dar pilnai nepasveikęs. Sunus Leonas tarnauja karo laivyne. Giliausia užuojauta Matjosiui Cybulskiui ir sunams.

Jaunas Kariautojas

Šis jaunas Italukas, 13 metų berniukas, dalyvaudamas su Laisvais Prancūzais kariautojais, Carpentras srityje yra nušovęs 13 Vokiečių ir kelio kitų sužeidęs.

GIMĖ

Elenai ir Pranui Kazlauskams gimė dukrelė. Tai jau trečia. Naujagimė vardas duota Adeliukė.

Vaistininko Smailio sunui Kestučiui jo jauna žmonėlė pagimdė antrą dukrytę. Jaunieji Smailiai džiugiasi, o jų tėvai didžiujasi savo anuke.

MINEJO GIMTADIENI

Spalių 7, Paul Povilas Michaels minėjo savo 50 metų gimimo dieną. Jo žmona ir draugai surengė surpriją. Michaels svečius širdingai vaišino.

PAVOGE KUDIKI

Rugsėjo 30, iš Clarence F. King namų, 11431 Minden, pavogtas jų 4 mėnesių kudiškis, Bobbie. Motina buvo pasisamdžius tarnaitę, kuri buvo padavus savo pavarde Helen Roman. Kai abu Kings išėjo į teatrą, tarnaitė pasivogus kudiškį pabėgo. Policija surado kad tarnaitės paduotas antrašas buvo netikras, manoma kad ir pavardė bus kitokia. Tėvai laisvai susirupinę. Policija deda visas pastangas kudiški surasti. Net laikraščiai gelbsti: dienraštis Detroit Times pasiūlė \$1000 atlyginimo už pranešimą apie kudiškį.

Pernai Birželio mėn. pavogtas kudiškis Mrs. Alice Jevahirian, kurios vyras karo tarnyboje; kudiškis iškiol nesurastas. Dabar abi pavogtų kudiškių motinos suėjusios kartu verkia ir ramina.

PRANESIMAI

Užsiregistravimas Detroito piliečiams kad galėtų balsuoti Lapkričio 7, paskutinė diena buvo Spalių 18. Užsiregistravęs vietas, City Hall, nuo 8 ryto iki 8 vakare. Taipgi būdoje Grand Circuit Parke, nuo 8 ryto iki 8 vakare.

Prie to, bus galima užsiregistruoti ir unijos skyriuose.

Valdžia išleido naują patvarkymą karo bonų pirkėjams, kuriems reikalinga bonus iškeisti į pinigus: kurie turi bonų 6 mėnesiai ar daugiau atgal pirkta, dabar gali iškeisti esant reikalui bent kuriame banke, nereikia kreiptis į pašta. Betgi jeigu nėra reikalo patartina bonus laikyti nekeičiant.

V. M.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai "Dirvoje" kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvinių išnuomavimas ar pardavimas, pajamų kojomai, padėkos laiskai, galimas patalpinti šia kaina.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MAŽEIKA Boleslovas, pusamžis, mirė Rugs. 19, Chicagoje. (Tytavėnų par.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

ZEDELIS Povilas, 56 m., mirė Rugs. 22, South Boston, Mass. (Ukmergės p.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

EIMONTAS Petras, 58 metų, mirė Rugs. 21, So. Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 40 metų.

ZULONAS Kazys, 68 m., mirė Rugs. 24, South Boston, Mass. (Šimonių par.) Amerikoj išgyveno 50 metų.

VIKERTIENĖ Cecilija (Rosavaitė), pusamžė, mirė 23 Rugsėjo, Chicagoje. (Tauragės ap., Vainutos p., Skiržemio k.)

BLAZIS Mykolas, seno amž., mirė Rugsėjo 24, Chicagoje. (Ukmergės ap., Anykščių p. Vaišvilikių k.)

DAUKŠYS Adomas, mirė Rugsėjo 7, Plymouth, Pa.)

PAKUTKA Adomas, mirė 18 Rugsėjo, Plymouth, Pa.

JANKAUSKIENĖ Agota, mirė Rugsėjo 14, Pittston, Pa.

RAGAZINSKAS Leonas, mirė Rugs. m., Frackville, Pa.

ZABAVIČIUS Petras, 39 metų, mirė Rugs. 19, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

RENDOKAS Juozas, 79 metų, mirė Rugs. m., So. Milwaukee, Wis. (Tauragės apskr., žimgių p., Gubieskių k.)

VENSKAUSKAS Vincas, 69 m., mirė Rugs. 20, Grand Rapids, Mich. (Marijampolės ap., Raišupių k.)

GRABAUSKAS Jurgis, 35 m., mirė Rugs. 23, South Fork, Pa., kur buvo ir gimęs.

ZUKAITIENĖ Marė, 52 metų, mirė Rugs. m., Curtis Bay, Md.

MACIULIS Julius (jaunolis), mirė Rugs. 21, So. Boston, Mass.

KETURIAUSKAS Bonaventuras, 39 m., mirė Rugs. 21, So. Boston, Mass.

KAZIRSKAS Antanas, 68 m., mirė Rugs. 19, So. Boston, Mass. (Tryškių p.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

PETKEVIČIENĖ Marė, 50 m., mirė Rugs. 20, North Woburn, Mass. (Svedasų par.) Amerikoj išgyveno 30 metų.

VASILIENĖ Katrė, 53 metų, mirė Rugs. m., Rockford, Ill.

YURKUNAS Marijona, 47 m., mirė Rugsėjo 11, Detroit, Mich. (Marijampolės apskr., Balbieriškio miestelio). Pamaldos atsibuvo šv. Antano bažnyčioje, po pamaldų kunas buvo nulydėtas i stotį ir išvežtas į New Britain, Ct., palaidojimui. Ten ramaldos atsibuvo šv. Andriejaus bažnyčioje. Rugs. 16, ir nulydėta į šv. Marijos kapines.

Paliko dideliame nuliudime vyrą, Joną, keturis sunus, vyriausias gyvena New Britain, Conn., o kiti trys randasi kariuomenėje, vienas tik ką dalar vežamas į karo lauką, kiti randasi Italijoje ir Prancūzijoje. Sugryžė sunai neris motinėlis.

Paliko dideliame nuliudime vyrą, Joną, keturis sunus, vyriausias gyvena New Britain, Conn., o kiti trys randasi kariuomenėje, vienas tik ką dalar vežamas į karo lauką, kiti randasi Italijoje ir Prancūzijoje. Sugryžė sunai neris motinėlis.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, and March 3, 1933

Of DIRVA, published weekly at Cleveland, Ohio, October 1, 1941

State of Ohio
County of Cuyahoga ss

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared K. S. KARPUS, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the BUSINESS MANAGER of the DIRVA and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, and circulation of the above captioned publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

Editor: K. S. Karpus, 844 Parkwood Drive, Cleveland, Ohio

Managing Editor: K. S. Karpus,

Business Manager: K. S. Karpus

2. That the owners are:

Publisher: THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

K. S. Karpus, 844 Parkwood Drive, Cleveland, Ohio

V. S. Jokubynas, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holder:

owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities are: (If there none, so state)

THERE ARE NONE.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, holding stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and such affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities, in as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is:

THIS IS A WEEKLY PUBLICATION.

K. S. KARPUS, Business Manager.

Sworn and subscribed before me this 2nd day of October, 1941.

My comm. expires Sept. 9, 1945

P. MULIOLIS, Notary Public.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Nugalėti ar Žuti

Negali būti Modus Vivendi nei su Naziais, nei su Bolševikais. Lietuvių Tauta Pasiryžus Aktyviai Priešintis Enkavedistams. Lietuvių Tauta yra Pagrindinis Kovotojas del Lietuvos Laisvės, tat Remkime Jos Kovą ir Sekime Pačios Lietuvių Tautos Pramintu Keliu.

Nežiurint į begalo liudnas žinios iš Lietuvos ir besitęsiančią nepalankią konjunktūrą mažųjų valstybių atžvilgiu — neišvengiamas rezultatas — mėginant ateities taiką pagrįsti "kooperavimu" su bolševikais — Lietuvos ir kitų dviejų mūsų Baltijos kaimynų ateitis nėra be vilties. Lietuvos Apsaugos Komitetas, susidaręs antrosios bolševikų okupacijos pasekmėje, liudija kad šį kartą nebeapsikartos tai kas įvyko pirmos bolševikų okupacijos metu, kai Lietuvių tauta be aktyvesnio pasipriešinimo kentė enkavedistų terorą. Dviejų pirmųjų okupacijų pamokytą, Lietuvių tautą įsitikino kad negali būti modus vivendi nei su bolševikais, nei su naziais.

Požeminis Lietuvių tautos judėjimas, prasidėjęs Vokiečių okupacijos pradžioje, kai Vokiečiai, lauždami tarptautinę teisę ir apsaugę zoologinį paveldą, pašalino Dr. Ambrozevičiaus sudarytą Lietuvos vyriausybę ir paskelbė kad Lietuvos nepriklausomybė buvęs nesuipratimas, pasiekė tobulos formos 1944 metais, kai buvo galutinai suformuotas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kurs tu pačių metų Vasario 16 dieną Vilniaus padangėje paskelbė savo deklaraciją-atsisaukimą į Lietuvių tautą. Tiesa, ne visai lauktas staigus Vokiečių traukimas iš rytų ir pernelyg greitas bolševikų įsiveržimas į Lietuvą tarp kitų tragiškų padarinių turėjo į Lietuvos požemio organizacijos sistemos sukrėtimą.

Vis dėlto lieka neginčijamu faktas kad savo kovoje prieš Vokiečius Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo labai sėkmingas. Net ir pačios brutaliausios nazių priemonės priversti Lietuvių tautą dirbti Hitlerio naudai nuėjo niekais, tuo išsaugamos negirdėta nazių pareigonių įtūžimė. Kaip vieną nazių nepasisekimo į Lietuvos požemio organizacijos pasisekimo parodyti galime nurodyti į sekmingą mobilizaciją ir deportavimo priverstinėms darbams į Vokietiją sutrukdymą. Ir kuo toliau tuo Lietuvos požemio kova prieš nazius darėsi vis sėkmingesnė.

Dabar, antrosios bolševikų okupacijos akivaizdoje, ta požemio kova tęsis ir prieš bolševikus. Tiesa, faktas kad bolševikai vis dėlto nelauktai greit įsiveržė į Lietuvą, negalėjo, kaip jau minėta, nesukrėsti Lietuvos pagrindžio organizacijos. Juk mūsų pagrindžio vadai vis dar turėjo slapstytis, kad, sutrukdinti Hitlerį, į Lietuvą ateis sąjungininkai — Amerikos ir Anglijos — kariuomenė, ir kad jie galės greta Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didž. Britanijos vėliavų iškelti į Lietuvos trispalvę. Kokio jie turėjo patirti sielvarto kai vietoje šaunios sąjungininkių kariuomenės jie išvydo Lietuvon bežygiuojančius raudonosios armijos karius ir įkandin jų sekančius sugyvučiusius enkavedistus.

Eilėje Lietuvos vietų, kaip jau žinome, tuoj įvyko masinės Lietuvių skerdynės, bet netrukus mus pasiekė žinia kad Lietuvos požemis pradėjo aktyvų pasipriešinimą enkavedistams. Žinoma, sunku nie-

keno neremiamiems partizanams priešintis visu kuo apu-pinties ir gerai ginkluotiems okupantams; besieriantini žiemą bus negirdėta sūni visai Lietuvių tautai. Betgi, antra vertus, reikia atsiminti kad ir enkavedistų veikimo sąlygos dabar jau nebe tos kaip prieš ketveris metus. Anuomet jie galėjo veikti pagal išanksto paruoštą planą, viską šaltai apgalvoję ir prieš akis turėdami pasyvių ir apatių apimtus gyventojus. Dabar jiems tenka veikti paskubomis, kuone karo operacijų srityje ir, svarbiausia, tenka susidurti su organizuota ir kovoti pasiryžusia tauta. Šį kartą jau niekas nelauks kol enkavedistai su savo bendrais ateis naktį tavęs suimti, o visi išanksto bėgs į tolimiausius užkampius, miškus ir ten slapstysis, kur ir kaip galėdami net ginklu priešindamiesi tiems raudoniesiems budeliams.

Ir taip bus ne tik Lietuvoje bet ir Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rumanijoje, Bulgarijoje, Jugoslavijoje ir visur kitur kur tik bolševikai įkels koją. Raudonoji armija gi, kaip pranešimai rodo, yra išvargusi, išbadėjusi, savų ruožtu prieš enkavedistus įtužus. Taigi šį kartą viskas neis taip lengvai kaip aną kartą. Ir čia kaip tik yra šviesioji klausimo pusė: visi pažino kas yra bolševikai, visi įsitikino kad vienintelis išeitis — kovoti iki paskutinųjų ir laimėti arba žuti. Kito kelio nėra.

Žinoma, ta nelygi kova negali tęstis be galo. Jei bolševizmas nebus sutriuškintas, ne tik Lietuvių tauta bet ir eilė kitų tautų, visa Europa ir gal net visas pasaulis pasąjęs jo potvynyje. Bet šiandien pasiryžimas kovoti reiškia amžiną troškimą gyventi laisvu gyvenimu ir, savų ruožtu, jis yra įrodymas kad viltis atgauti laisvę dar nėra pražuvusi.

Faktai kalba patys už save, ir Lietuvių tautos pavyzdys tebūna sykiu ir mūsų veikimo taisyklė. Modus vivendi su bolševikais negali būti. Todel nesirodysime naiviais ir nesizeminkime dusaudami jog būtų labai gera kad bolševikai laikytųsi Atlanto Čarterio ir lygiai kaip sąjungininkai, išvydami nazius, jų pavergtus tautoms neštų laisvę.

Norėti kad bolševikai neštų laisvę yra norėti kad maras neštų gyvybę, kad ugnis, užuot deginus, švelnintų skausmą. Tai tuščios svajonės ir tušti troškimai. O prileidimas kad bolševikai gali laikytis Atlanto Čarterio ir pasiketinimas tuo atveju su jais bendradarbiauti yra savęs žeminimas ir bolševikų nužudytų ir nukankintų mūsų brolių išdavimas.

Bolševikų nusikaltimai prieš Lietuvius ir kitas tautas tegali būti atitaisyti visišku bolševikų ir jų prakeiktos sistemos išnaikinimu. Todel ir mūsų, kaip ir mūsų brolių Lietuvoje, šiandien turi būti vienas šūkis: Nugalėti ar mirti. Jis yra aktualesnis negu daugelis iš paviršiaus galėtų atrodyti ir jis yra vienintelis teisingas.

Kovoje del Lietuvos laisvės pagrindiniai kovotojai yra patį Lietuvių tauta, o mes tik esame Lietuvių tautos talkininkai. Todel padėkime jai ir remkime ją, o nebandykime jai

primesti savų minčių ar nurodymų.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas atsisaukime "Į Lietuvių Tautą" paragrafe 3 sako:

"Lietuvą iš okupacijos išlaisvinus ir toliau veikia 1938 m. Lietuvos konstitucija, kol ji teisėtu keliu nebus atitinkamai pakeista".

Tebūna šis rimtas Lietuvių tautos balsas pamoka tiems mūsų politikieriams kurie, dėdamiesi demokratams, ne sykią ta konstituciją yra išplūdę ir išniekinę kaip fašistai. Tikrovėje jie patys elgėsi blogiau už fašistus, nes, tebedami saulelę žmonių ir subfrikavę eilę neva organizacijų, kuriose atstovai sykiu yra ir atstovaujami, dryso neigti tai ką visa Lietuvių tauta Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto lupom patvirtino.

Šis faktas įsidėmėtinas ir Lietuvos vyriausybės ir exile sudarymo galimybes akivaizdoje. 1938 metų, o ne kuri kita konstitucija turės būti tos vyriausybės veikimo pagrindu, nes ta konstitucija suverierinė Lietuvių tautos valia, kaip atsisaukimas "Į Lietuvių Tautą" skelbia, "veiks kol ji teisėtu keliu nebus atitinkamai pakeista". O konstituciją teisėtai pakeisti gali tik pati tauta. Tiek del principo.

Ne prieš principą, bet ne vieta ir ne laikas yra šiandien akcentuoti kokius ten slapstus, tiesioginius ir laisvus balsavimus turėsianti atlikti Lietuvių tauta. Mums šiandien pirmoje eilėje turėtų rūpėti išgelbėti fizinę Lietuvių tautos gyvybę, aprūpinti ją reikalingiausiais reikmenimis, kai tik atsiras progos tuos reikmenis pristatyti, kad nepasijuokyt į mūsų likimas, jog mes, užuot rūpinęsi tautos gyvybės reikalais, laiką leidome ginčams kaip Lietuvių tauta turės balsuoti. Nekalbant jau apie tai kad visi tie klausimai bus išspręsti pačios Lietuvių tautos, kai ateis laikas, bado ir išnaikinimo grąšomos tautos akivaizdoje prisipyrus tvirtinti kaip ji turės balsuoti, mažžiausia liudija apie nuovokos stoka.

Išsamoninę principus kuriais Lietuvių tauta remia savo kovą del laisvės ir pašalinę iš savo tarpo smulkmeniškumus, kad ir skirtingais keliais eidami, mes galime tikėtis prieiti į tą patį tikslą — Lietuvos laisvę. Amerikos vyriausybės nusistatymas Lietuvos ir kitų pavergtų tautų atžvilgiu, kiek jis pasireiškia mūsų atstovybės ir konsulatų pripažinimu ir United Lithuanian Relief Fund priėmimu į National War Fund, teikia mums šokių-točių vilčių kad, laikui bėgant, jis išplis į aktyvų Lietuvos bylos rėmimą.

Julius Smetona.

•EIFFELIO Bokštas Paryžiuje, 984 pėdų aukščio, seniau per ilgą laiką buvo aukščiausias pastatas pasaulyje; dabar jis stovi trečioje vietoje aukštumu: už jį aukštesni yra Chrysler ir Empire State budinkai New York'e. Dabar tą bokštą paėmė į savo žinią Amerikos karo vadovybė. Iš jo matyti per 60 mylių aplinkui.

LATVIJOS PASIUNTINYBĖS MEMORANDUMAS DEL SOVIETŲ OKUPACIJOS PABALTIO

LATVIAN-U. S. S. R. RELATIONS — BROOKLYN, N. Y.

Latvijos Pasiuntinys — Washington'e išleistas Memorandumas, Rugsėjo, 1944 m. Leidinys didelio formato, 16 p. Pačioje pradžioje, straipsniu "Liberation or Invasion?" (Išlaisvinimas ar Invazija?) imamas nupasakoti bendra Pabaltijo tautų padėtis — Latvijos, Lietuvos, Estijos, — o toliau plačiau išdėstoma Latvijos reikalai, bolševikų užgrobinimas jos, ir tt.

Cia paduodame vertimą iš to Memorandumo pradžios:

"Visa gerovė Latvijos, Lietuvos ir Estijos, tų Pabaltijo valstybių esančių šiaurystiniame Baltijos jūros pakraštyje, priklauso nuo taikos, prekybos ir jurų laisvumo, ir bendrai nuo gerbimo sutarčių ir tarptautinių teisių. Jos nėra militaristikos valstybės, ir kaip jos galėtų būti pavojum, ypatingai Sovietų Rusijai, su savo bendra nepilnai šešių milijonų populiacija? Pabaltijo žmonės yra veikiančios daly pasaulio progreso ir civilizacijos. Savo žemėje, bėgyje 22 nepriklausomybės metų (1918-1940), jos su tvėrė laimingą gyvenimą, kuris bėgyje pastarų metų buvo sumintas žiauraus ir negailestinio Karo eigos.

"Toms trims mažoms, taikioms šalims, nežiurint jų didžiųjų kentėjimų nuo Nazių terorizmo, dabar iškyla galimybė būti paglemžtos Sovietų Rusijos.

"Vedant savo karą su Vokietija, Sovietų Rusijos ginkluotos jėgos Liepos mėnesį 1944 metais antru kartu peržengė Lietuvos, Latvijos ir Estijos sienas, ir Pabaltijo šalys vėl tapo karo lauku kaip Birželio ir Liepos mėnesiais 1941 metais, kuomet naziška Vokietija užatakavo bolševikų armiją Pabaltijo šalyse, kurias Sovietų Rusija buvo nelegaliai okupavusi 1940 metais.

"Spaudos žinios ateinančios iš Švedijos ir Šveicarijos praneša apie bolševikų naujus persekiojimus okupuotoje Lietuvoje. Panašius persekiojimai be abejo atsibūna ir Latvijos bei Estijos teritorijose okupuotose bolševikų, kurie inėjo į tas valstybes be padarymo pareiškimo jog Sovietų Rusija sutinka respektuoti jų nepriklausomybę ir internacionalines karo taisykles. Priešingai, savo pranešimuose kitoms valstybėms Sovietų Rusija, laužydama tarptautines taisykles ir Atlanto Čarterį, tikrina jog Pabaltijo šalys yra "Sovietų teritorija kuri yra išlaisvinama" iš Vokietijos. Kokiomis teisėmis? Tokios teisės neegzistuoja.

"Tačiau, Sovietai bando pateisinti savo nusistatymą nepripažinimą Atlanto Čarterio Pabaltijo šalims naudai Rusijos teritorijų plėtimuisi istoriškai, ekonominiais ir strateginiais argumentais."

Toliau tas Memorandumas išrodiėja kad Rusija neturi jokių teisių į Latviją, ir savų kelių į Pabaltijo šalį.

Kartu su šiuo Memorandumu atsiųsta ir kitas Latvijos Ministro Washington'e Dr. Alfred Bilmanio pareiškimas, iš Spalio 2 d., sekančiu pavadinimu:

"The Latvian Nation Confidently Expects Restoration of Sovereign Rights and Self-government after Liberation from German Domination."

Šis pareiškimas Amerikos spaudai ir valdžios įstaigoms sudaro 4 didelius puslapius, ir priedui gautą telegramą apie bolševikų žygius Latviją okupuojant iš naujo.

LIETUVIŲ AMERIKIEČIŲ TAUTININKŲ CENTRO METINIS SUSIRINKIMAS

Spalio 1, po pietų, Tautininkų Klubu patalpose įvyko Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Centro metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo virš trisdešimt tautininkų veikėjų abiejų lyčių.

Liet. Am. Tautininkų Centro pirmininkas Vytautas Abraitis atidavęs susirinkimą pasakė rimtą kalbą apibūdindamas pereinamąjį metų tautininkų veiklą, ir nurodė kad Amerikoje tautininkai turi turėti savo organizaciją jeigu nori sekmingai dirbti tautos laisvinimo darbą. Pabaigęs kalbą tolimesnį susirinkimo vedimą atidavė vice pirmininkui Juozui Ginkui, kuris pasakęs savo žodį dalyviams, perstatė kalbėti ponį J. Tubelienę. Ji ilgesnėje savo kalboje papasakojo daug įdomių žinių iš pasaulinės politikos paskutinių nuotikių, ir kokios šiuo apsilankusiu laiku progos įžūrimos Lietuvos nepriklausomybei.

Kalbos p. Abračio ir p. Tubelienės visų dalyvių buvo su dėmesiu išklaudytos ir maloni pasitenkinimu priimtos. Buvo kviečiama ir daugiau kalbėtojų reikšti savo nuomones, tačiau jiems patiems pasireiškus kad svarstant dienotvarkę pabrėžtus klausimus teks daug kalbėti, ir pereita prie klausimų apkalbėjimo.

Tartasi eile tautininkams rūpimų klausimų, bet visuomenė daugiau įdomesni bus gal tik šie: Po išsamaus iškalbėjimo vienbalsiai pasizadėta remti Bendrą Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondą (fondo reikalais referuoti buvo pakviesta Ona Valaitienė). Tačiau tautininkai reikalauja, del teisingumo ir pasekmingesnio veikimo, proporcingos reprezentacijos BALF direktoriute.

Šeštos karo paskolos bonų pirkimo vajuje dalyvauti kaip ir visados, stengiantis gauti Lietuviams užtarnautą kreditą iš Izdo Departamento.

Kadangi visi dalyvaujanti susirinkime veikėjai numatė kad tautininkų organizacija reikia plėsti po visą Ameriką jungiant tautininkų jėgas sekmingam tautos vadavimui darbui, už tai ir pradėta žygis nutariant išrinkti valdybą iš 15 narių. Didžiojo New Yorko kraštui duota 7 vietos, o kitų kolonijų veikėjams palikta 8. Esant reikalui galima ir dar praplėsti.

Iš New Yorko į valdybą išrinkta šie:

A. S. Trečiokas, pirm., Vyt. Abraitis, vice pirm., V. Ambrozevičia, išd., J. Sagys, sek.

Nariai: V. Jankauskas, Ona Valaitienė, D. Klinga.

Kada bus sudaryta pilnas valdybos sąstatas ir įvyks visų suvažiavimas, esant reikalui ir norui, pareigoms valdyboje bus galima pasikeisti. Valdyba susirinkimo yra įgalota dėti pastangas tautininkų jėgų sukaupimui.

Kalbėtasi ir eile kitų klausimų, kurie paliečia daugiau Didžiojo New Yorko gyvenimą.

J. Judrys.

•SUV. Valstijose yra apie 23 milijonai asmenų kurie turi kokius nors kuniškų trukumus, kaip raiši, akli, viena arba abiem akim, kurti, paraližuota kuno dalim, ir tt. tt.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

PRISIUNTĖ \$10 LEIDIMUI KNYGOS "KAIP JIE MUS SUŠAUDE"

K. Demikis, iš New Britain, Conn., rašo:

"Kaip buvo Dirvoje pranešta kad jeigu žmonės nori kad Pulk. J. Petručio knyga 'Kaip Jie Mus Sušaudė' būtų išleista Angliškoje kalboje, lai atsišaukia, aš šiųomi atsišaukiu vienas iš pritariančių. Tas sumanymas yra labai geras. Ši knyga reikėjo jau senai išleisti. Bet ji nebus pavėluota ir dabar išleistas. Todel šiame laiške pridodu \$10 money orderį tos knygos leidimo parėmimui".

LVS 3-ias Skyrius, Newark, N. J. \$71.00

Mrs. M. J. Colney, iš Waterbury, Conn., prisuntė už "Timeless Lithuania" 4.80 ir J. Tareilos 12.00

K. Demikis, New Britain, Conn. 10.00

S. Balciunas, iš Toronto, Kanada, už "Timeless Lithuania" 12.00

Schroeder's Book Store, Cleveland 3.60

Aldonna Lesslie, Grand Rapids, Mich. 3.00

Parėmimui leidimo kitų Angliškų knygų Lietuvos laisvės gynimui, ir užsisakydami "Timeless Lithuania" rašykite:

LVS CENTRAS 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.

BRITAI BIJO SOVIETŲ SUSTIPRĖJIMO

Karl H. Von Wiegand, Amerikos laikraščių korespondentas, įrodiėja kad karas su Vokietija gali atnešti ką tokio kas dabar eina prie krizio tarp Amerikos ir Anglijos ir komunistinės Sovietų Rusijos.

Jisai sako, tie Amerikiečiai kurie tiki kad baigus karą su Vokietijais ir Japonais viskas jau ir baigsis, gali kurią nors dieną patirti, nauja netikėta sukrėtimą. Viskas ką Stalinas Maskvoje daro yra taikoma užkariavimui Europos ir Azijos, ir todel reikia būti atsargiais su bolševikais.

LIETUVOS REIKALAMS AUKA

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu auką \$..... Lietuvos Vadavimo darbams
\$..... Kitoms Angliškoms knygoms
\$..... Knygai 'Lietuvos Istorijos Bruožai'
\$..... L. V. S. nario mokestį
\$..... Knygai "Timeless Lithuania"

Viso \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas.....

Valst.....

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalams:
VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI
Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.
Kampas Superior ir 43 Street
ENDicott 5025

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgetio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Why
Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

The
Cleveland
Trust Company

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS.
★ 1894-1944 ★

Peticijas Skubiai Gražinkit LVS Centrai

KOLONIJŲ VEIKĖJAI! RUOŠKIT SAVO ATSTOVES VAŽIUOTI Į WASHINGTONĄ! SKUBĖKIT GRAŽINTI Į LVS CENTRA PASIRAŠYTAS PETICIJAS. DABAR LAIKAS RUPINTIS LIETUVAI!

Daugiau Kolonijų Užregistruoja Karių Motinas Kelionei į Washingtoną

Gauta atsiliepimų iš kitų kolonijų kurios jau išrinko savo delegates Lietuvos karių motinas važiuoti į Washingtoną su peticijom pas Prezidentą Rooseveltą.

Iš Bostono atsiliepė dar kitos atstovės, ir taipgi atsišaukė Baltimore, Md., iš kur išrinkta trys motinos turinčios 3, 4, ir 5 sunus karinėje tarnyboje.

Gauta žinia iš Worcester, Mass., ir iš New Haven, Conn., Waterbury, Conn., ir kitur, ir jos žada prisidėti su motinų delegacija.

Atsišaukė veikėjai del motinų delegacijų iš Kingston, Pa., iš Pittsburgh, ir Scranton, Pa. Kaip kurios kolonijos praneša jau suradusios budus motinoms delegatėms kelionės kaštus padengti.

Kitos kolonijos klausia informacijų apie hotelius Washingtono, ir tt.

Reikia pažymėti kad hotelių nereikės toms motinoms kurios norės tą pačią dieną grįžti iš Washingtono. Kurios norės pamatyti Washingtoną ir ilgiau ten pabuti tai jų pačių reikia.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašdami Administracijos prisiųsti jį, nerasykite: "Negavau pereinamo numerio" bet pažymėkite: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pa-
siųsta tas tikras numeris kurio negavot.

las su nakvyne, nes tikrai ten sunku viešbučiuose kambarius gauti.

Skiriami, ar kuopos ar klubai ar draugijos kurios turi parinkę motinas važiuoti į Washingtoną tuoj praneškite apie tai LVS centrui, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, ir Komisijos Pirmininkei:

Mrs. Ona Biežis,
3241 West 66 Place
Chicago, Ill.

Turėkit pasižadėjusių vykti vardus ir adresus, žiūrėkit kad jos dėtų ant krutinės tiek žvaigždučių kiek turi tarnyboje sunų ir dukterų.

Vietinio komiteto grupei bus pranešta visos informacijos kur ir kada važiuoti ir kur Washingtono susirinkti.

Kiekviena Lietuvė kareivių motina privalo laikyti sau už garbę kad ji dalyvaus tokioje istorinėje kelionėje. Seniausios žygios atlikdavo vyrai, dabar moterims pasitaiko progą, ir jos kviečiamos važiuoti, daugiau — geriau!

Lietuvių Kareivių Motinų Komisija

Ona Biežienė,
Chicago, Ill.

Stefanija Douvan-
Čiurlionytė,
Detroit, Mich.

Hypatija Yčienė-Žiurienė,
Cleveland-Lakewood, O.

BAIGKIME PETICIJAS

Visų kolonijų Lietuviai Parašų ant Peticijos rinkėjai — skubėkit gražinti parašų blankas, pilnai užpildytas ar nedabai užpildyti, nes laikas atėjo peticijas suruošti gabenimui į Washingtoną. Siųskite jas dabar, šią pat savaitę, bet ilgesnio trukdymo. (Tuščių, nepradėtų pildyti blankų nereikia gražinti).

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

•PACIFIKAS, giliausias iš septynių okeanų, užima apie 55,000,000 kvadratinų mylių plotą — tiek kiek yra žemės ploto paviršiaus ant mūsų žemės skritulio.

Naujas Atradimas Vėžio Ligai Gydyti

Mokslu Pastumdėjimo organe Science skelbiama įdomus dalykas. Dr. Margaret Reed Lewis, darydama tyrinėjimus su penicilino sodiumo druska atrado nekuriuose penicilino formose ypatingų geltonų nešvarumų arba nuosėdų. Tos nuosėdos pasirodė sekmingai veikiančios prieš vėžio ląsteles iš vėžio užkrėstos pelės. Manoma kad tai bus naujas vaistas gydymui vėžio, kuomet bus išrasta tokių naujas suradimas iki reikalingo laipsnio.

KODEL ROMOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS VALDOAS TYLI?

Siomis dienomis pradėjo atėti žinios iš Švedijos, kokius baisius ir žiaurios persekiojimus Lietuvos žmonės pergyvena — nuo nazių Vokiečių ir nuo Rusų bolševikų. Vieni naikina ir degina Lietuvos kaimus ir miestus besitraukdami, o kiti atėję vėl kaip užgrobi-
kai išvarginus Lietuvos žmones dar baisiau terorizuoja, šaudo, ir deportuoja į Sibirą.

Rugsėjo 26, Chicagos katalikų dienraštis Draugas praneša kad ne tik paprasti Lietuvos žmonės yra šaudomi ir deportuojami į Sibirą tyrus, bet kad ir Lietuvos kunigai ir vyskupai — kaip Arkivyskupas Skvireckas ir Vyskupas Brizgys — esą nušauti. Jei tos žinios pasitvirtins tai yra baisu ir pamanyti kokią "laisvę" atneša Rusai bolševikai Lietuvai. Jei jau vyskupas ir kunigus tie barbarai "išlaisvintojai" žudo tai kiek laisvės gali tikėtis paprasti Lietuvos žmonės?

Kad tai yra tiesa jog tokie baisūs persekiojimai bolševikų yra vykunami Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, liudija Švedijos Protestantų Bažnyčios Primato Nystedt įsakymas visose Stockholmo bažnyčiose turėti pamaldas už Pabaltijo šalių žmones, ir jis taip pat kreipėsi į Amerikos ir Anglijos vyriausybes kad jos užstotų už tas mažas tautas, kad neleistų naujiems okupantams išnaikinti.

Yra žinomas faktas kad tik Latvijos ir Estijos diduma gyventojų yra protestantai, o Lietuvos apie 85 nuos. yra Romos Katalikai. O visgi Švedijos protestantų Primatas parodė labai didelį krikščioniškos artimo meilės pavyzdį, užstodamas bendrai už visas Pabaltijo tautas, kaip protestantiškas taip ir katalikiškas.

Kadangi Lietuvos gyventojų didelė diduma yra Romos katalikai todėl yra natūralu kad už juos turėtų užsistoti Katalikų Bažnyčios galva — pats Popiežius. Tačiau, ikišiol dar Popiežius Pius XII nei vieno žodžio netarė, neprotavo ir nesikreipė nei į Amerikos nei į Anglijos valdžias su prašymu kad jos užstotų už Pabaltijo tautas ir neleistų Rusams bolševikams išnaikinti.

Kodel Romos Katalikų Bažnyčios galva ikišiol nepakėlė nei žodžio už Lietuvos Romos katalikus neiškalbė. Mano manymu, jei jau Švedijos Protestantų Bažnyčios Primatas pakėlė savo balsą už Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmones, tai Popiežius turi daug didesnę pareigą ir priedermę užsistoti už Lietuvos žmones, kurių diduma yra Romos katalikai.

Tas mus Lietuvos kaip tik ir suprina ir verčia teirautis kodel neparodoma ta krikščioniška artimo meilė ten kur jos dabar labiausia reikia?

Nenustokime vilties Kadangi Lietuvos reikalai taip prastoje padėtyje yra Vatikane, ir kadangi Lietuvos žmonės dabar patys negali atsisaukti į pasaulį, čia Amerikos Lietuviai katalikai turėtų stoti jiems į pagalbą. Čia kolonijose mūsų kunigai turėtų suaukinti apeliinkius susirinkimus, kunigų ir šviesių Lietuvos katalikų. Tuose susirinkimuose turėtų būti priimtos rezolucijos arba prašymai kad Popiežius pavartotų savo moralinę galią ir viešai atsisauktų į Angliją ir Ameriką, paraginant jas užtarti Lietuvos teritorijas ir kankinamus žmones. Išrinkti komitetai turėtų atsilankyti pas savo dioclezijos vyskopus, gauti jų užgyrimą, ir tada tuojau siųsti tokius prašymus į Vatikaną.

Tokių prašymus turėtų siųsti ir Romos Katalikų Bažnyčios valdytojai ne tik Chicagos rajono, bet ir Detroito, Pittsburgho, Clevelando, New Yorko,

ko, Naujos Anglijos, ir tt. Juk mes Amerikos Lietuviai esame tos pačios religijos nariai kaip ir Lenkai, Prancūzai, Holandai, Belgai ir kitų tautybių žmonės, todėl mes turim teisę reikalauti kad tos religijos galva, ir vadas lygiai užsistotų už Lietuvos žmones kaip ir už kitų tautų žmones kurie yra Romos Katalikų Bažnyčios nariai.

Man rodos kad Romos Katalikų Bažnyčios galva neturėtų būti vienos tautos žmonėms to paties tikėjimo tėvas, o kitus visai užmiršti. Jis turėtų visus tikinčiuosius lygiai užsistoti.

Siame atsitikime, Lietuvos žmonės yra užpulti 20-to amžiaus barbarų, kurie nori Lietuvos žmonėms atimti ne tik laisvę ir nepriklausomybę, bet tiesiog rengiasi juos išžudyti, išnaikinti kaip tautą. Užtat čia Romos Katalikų Bažnyčios valdovo yra svarbesnė moralinė pareiga užsistoti už Lietuvos žmones.

Todel aš drįstu atsisaukti į Amerikos Lietuvių Romos Katalikų kunigus kad nelaukdami ilgiau intumet iniciatyvos ir siųstumet prašymus Popiežiui, kad jisai pavartotų savo didelę moralinę galią užtarti Lietuvai žudomų žmonių. Niekas negali sakyti kad pačiam Popiežiui prašant Anglijos ir Amerikos valdžios nesimtytų perspėti savo sąjungininkų Sovietų Rusiją, kad ji liautųsi žudžius Pabaltijo tautų žmones ir kad toks prašymas praeitų neatkreiptas savo saulio dėmesį. Užtat ilgai ne laukite, veikite kuokubiausiu. Nes kitaip, kol karas pasibaigs gali nebebuti kam Lietuvos nepriklausomybę gražinti.

V. M. Stulpinas.

MASKVA SIEKIA VOKIETIJOS

Sovietų sutvertas Lenkų komitetas, Maskvos lupcm kelia reikalavimus kad Lenkijai būtų atiduota Vokietijos teritorijos dalis iki Odero upės, kuri teka tik per 30 mylių nuo Berlio, ir Baltijos jūros uostas Stettin.

Tuo budu Maskvą Lubline įsisteigtos savo pastumdėlių Lenkų bolševikų neva valdžios vardu siekia užgrobti ir Vokietijos žemes, kuomet pati Maskva nedrįsta ir negali.

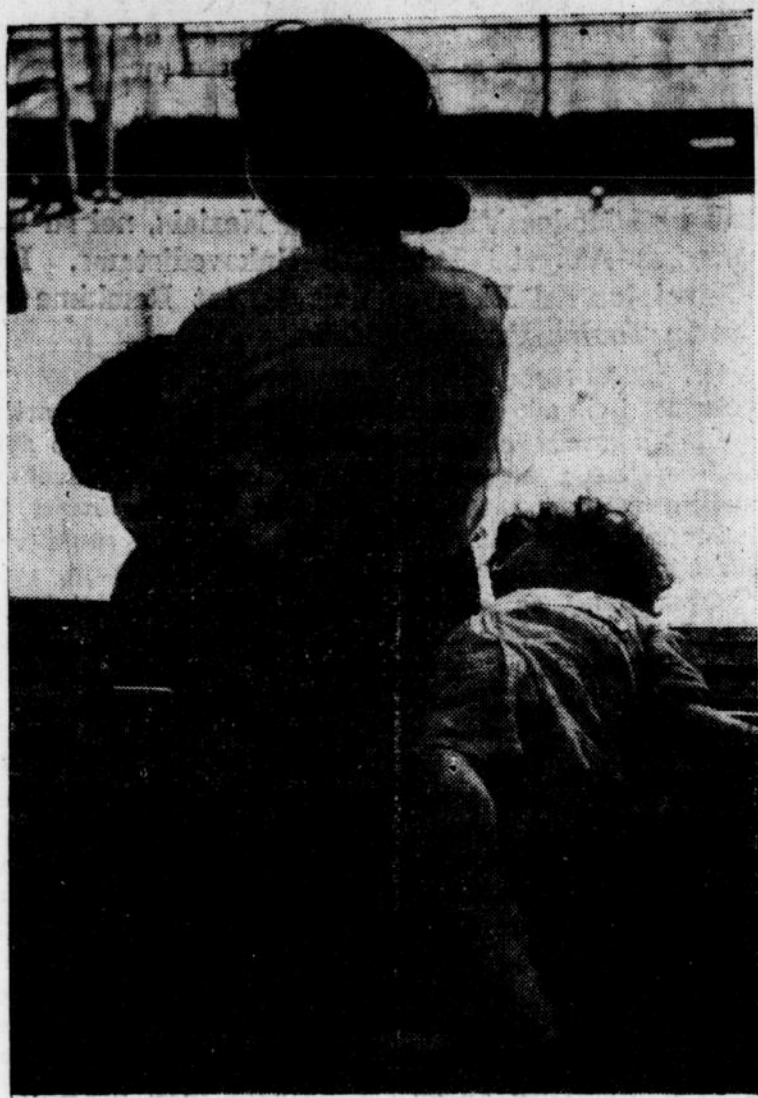
Galim tikėtis "Lenkų" armijos kada nors įsiveržiant į Vokietiją. Stalino numatytas Vokietijos dalis užgrobti vardu "išvadavimo" jų ir prijungimo prie Lenkijos.

Paryžiaus Skrybėlė

Ši Amerikos armijos slaugė, Lieut. Louise Allen, gavo dovaną naujausios mados Paryžiaus skrybėlę. Ją padovanojo skrybėlių išdirbėja Prancūzė, kurios vyra Vokiečiai nužudė. Prancūzai džiaugiasi Amerikiečių išlaisvinti.

DALYVAUKIME NATIONAL WAR FUND VAJUJE

Karo sunaikintose šalyse kenčiančios motinos ir kulkiai kaip parodoma šiame paveiksle, yra tai atvaizdas tukstančių suardytų šeimų karo nuteriotose Europos dalyse, kurios reikalingos pagalbos iš National War Fund.

Rašo

Kun. Dr. Juozas B. Končius,
BALF pirmininkas.

Per Spalį ir Lapkričio mėnesius visoje šalyje vyksta National War Fund vaju. Jo svarbiausias tikslas paremti baisiaame kare mūsų sunus, mūsų brolius, gundančius galvas už Amerikos, taikos jieškančio, pasaulio ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos laisvę.

Vajaus pajamų 65 nuosimčiai bus skiriama mūsų kariams, o 35 nuos. nuo karo nukentėjusioms tautos, jų tarpe ir Lietuviams, kenčiantiems pačioje karo ugnyje.

Ačiū Dievui, mūsų valdžia Washingtono pripažino mums teisę Lietuvius ir kitataučius organizuoti į United Lithuanian Relief Fund of America, kurį priėmė į bendrą visų fondų šeimą ir kuriam leido teikti nukentėjusiems Lietuviams pašalpą.

Kaip National War Fund pilnateisiai nariai, vajuje priviolome ne tik patys aktyviai darbu ir auka dalyvauti, bet ir įsipareigoti kitus raginti dalyvauti.

BARMINE PAŠALINTAS IŠ VIETOS

Rusas Alexander Barmine, pametęs Sovietų diplomatinę tarnybą, ir buvęs generolas raudonosios armijos, dabar gyvenantis Amerikoje, už parąšmą straipsnio, "Nauja Komunistų Konspiracija" (tippo mėnesiniame žurnale Reader's Digest rugsėjo 27 num.) tapo pašalintas iš atsakomosios vietos, kurią jis buvo gavęs prie Office of Strategic Services, sąryšyje su kar vices. Ta įstaiga yra valdiška, surišta su karo reikalais.

Jo pašalinimas parodo kad New Deal vis tik skaitosi labai su komunistais ir tuoj pasiryžo netoleruoti žmogaus kuris parašė straipsnį iškeltantį svieson kokiame pavojuje atsiduria Amerika iš Sovietų Rusijos ir komunistų pusės.

Tame straipsnyje Barmine iškėlė komunistų konspiraciją prieš Amerikos valdžią ir tvarką, ką vykdo jie su Maskvos pagalba. Jis tame suokalbyje įvelia ir CIO Politinės Akcijos komitetą ir jo vadą Sidney Hillman, ir Demokratų partiją.

A. Barmine rezignavo iš Sovietų atstovybės Graikijoje, ir 1940 metais atvyko į Ameriką. Pastaru laiku jau tapo

Kiekvienas jūsų duotas dolaris teiks pagalbą kariaujančiam mūsų kariui Dėdės Samo uniformoje, nežiurint kuriame karo fronte jie bebūtų; teiks pagalbą bedaujančiam mūsų tėveliui, serganciai močiutei; teiks pagalbą ištremtam broliui ir sesei.

Iš ko galėtų atsisteigti Lietuviai tauta, jeigu mes neišgebėtume jos gyvų likučių iš ugnies ir griuvėsių? Kaip turtingos Amerikos piliečiai mes privalome teikti pagalbą, ne tik savo šaliai Amerikai ir savo kariams, bet ir kenčiančioms tautos.

Negali būti nieko kilnesnio kaip alkaną papenėti, sergantį pagydyti, suvargusį priglausti, apdengti ar paguosti.

Gelbėdami kitiems, gelbstime sau. Lengviau gelbėti negu laukti pagalbos iš kitų.

Dalyvaudami National War Fund Vajuje atliekame pavyzdinių Amerikos piliečių pareigą.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
19 West 44th Street,
New York 18, N. Y.

MILIJONAI ŽMONIŲ I KITAS VIETAS KARO METU

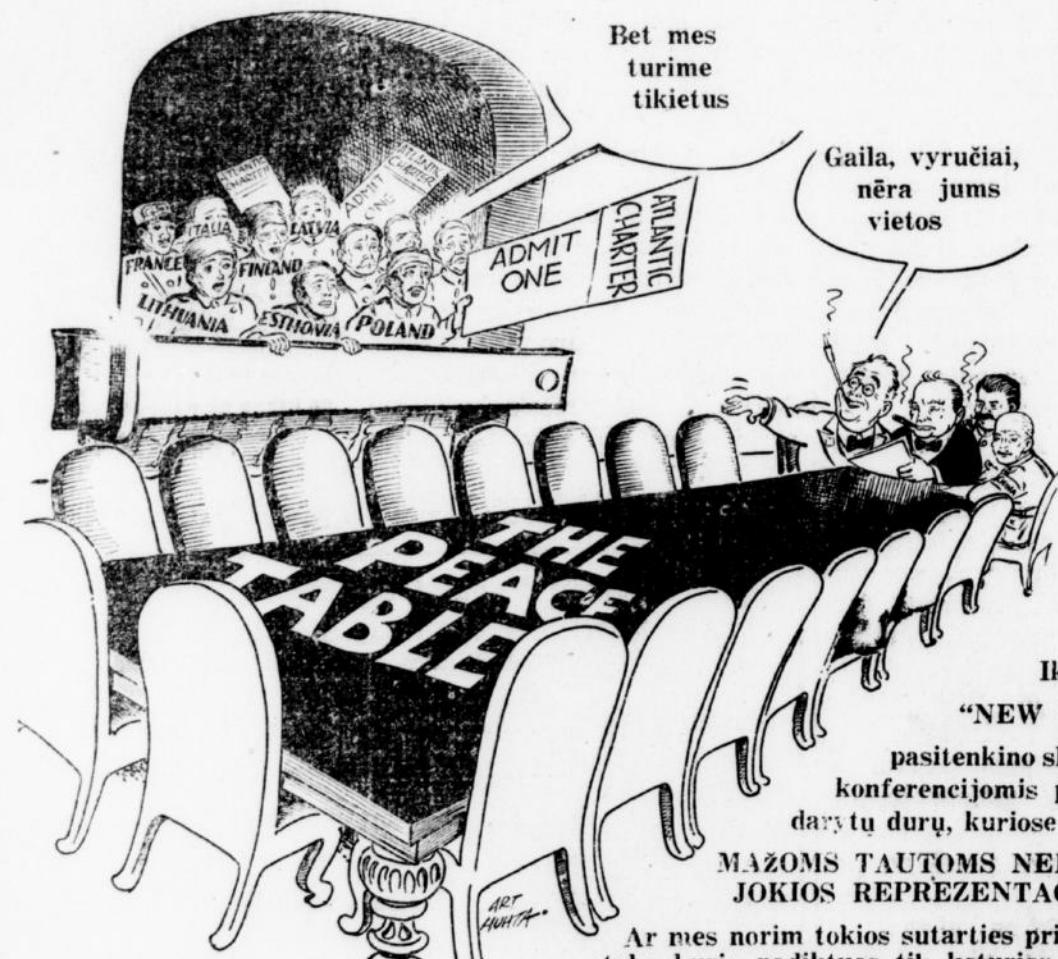
Bėgyje praeitų dviejų metų šioje šalyje, delei karo darbų, persikėlė iš savo nuolatinų gyvenamųjų vietų milijonai gyventojų, išvykdami į kitas sritis. Žmonės kėlėsi iš savo ramių mažų miestelių, iš kaimų, iš ukių, ir tolimesnėmis sritimis Pacifiko pakrastyje, kiti į didžiuosius industrinius miestus ir darbus.

Dabar šalis susiduria su kitu svarbiu klausimu: ar tie išsiblaškę žmonės grįš atgal į savo namus karui pasibaigus? Kokią reikšmę jie turės šių metų prezidento rinkimuose?

Reikia spėti kad dalis tų žmonių pasiliks gyventi miestuose karui pasibaigus.

•PASAULYJE, kaip apskaičiuota, vartojama 2,769 skirtingos kalbos, nepriskaitant farmės skurtumų kokių daugelyje kalbų randasi.

PARDUOTI (?)

Iki šiolei
"NEW DEAL".
pasitenkimo slaptomis
konferencijomis prie už-
darytų durų, kuriose

MAŽOMS TAUTOMS NEDUOTA
JOKIOS REPREZENTACIJOS.

Ar mes norim tokios sutarties prie taikos
stalo, kurią padiktuos tik keturios tautos?

TIKRAI NE!

TODEL TAI TURIT IŠIRINKTI

TOM DEWEY

PREZIDENTU

Skaityk mūsų sekančio Prezidento Tom Dewey atvirą pareiškimą apie taiką. Jisai tikrina kad tokis planas turėtų būti įvykdyta kuomet pergalė laimės.

BALSUOK
REPUBLIKONIŠKAI
LAPKRIČIO 7

Aš noriu kad pabaigoje šio karo ateitų žmonių taika. Aš noriu matyti tokią taiką kuri būtų pagaminta pilnoje dienos šviesoje, viso pasaulio akivaizdoje. Taiką kurios sutvėrimui turėtų būti prisidėję visi taiką mylinti pasaulio žmonės.

Išrinkime

TOM DEWEY ir BRICKER

prezidentu

vice prezidentu

Dienos Klausimais

Redaktorius—E. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius)

Apgauginėjimas Pasaulio su Estija

YRA didelė klaida būti prieš komunistus, bet nebūti prieš Sovietų Sąjungą. Teoriškai šitai net neįmanoma. Nes juk Sovietų Sąjungą yra komunizmo šaltinis, ir bergždžias būtų nusistatymas kovoti prieš iš to šaltinio ištekančias sroves, bet nekovoti prieš patį šaltinį. Kol tas šaltinis nebus sunaikintas, iš jo vis naujos ir naujos tekės srovės, ir kova prieš komunistus be kovos prieš Sovietų Sąjungą bus labai panaši į mėginimą išsemti iš indo vandenį, kuomet iš atsukto krano į tą indą bė paliovos bėga naujas vanduo. Atseit, kova prieš komunizmą tegali būti laimėta komunistinės Sovietų Sąjungos struktūros sunaikinimu.

Nazizmai baigiant savo dienas, vienintėliu verguvės simboliu lieka komunizmas. Tat kova prieš verguvę sutampa su kova prieš komunizmą, kuri, kaip jau sakytą, galutinai tegali būti laimėta tik sunaikinus pirmąjį jo šaltinį — Sovietų Sąjungą. Vadinas, negali būti laisvės kol tebegyvuoją Sovietų Sąjungą. Tiesa, su Stalino pagalba baigiamas nugalėti Hitleris; su Hitlerio pagalba būtų buvę dar lengviau nugalėti Staliną. Bet nei vienu, nei kitu atveju nepašalinama verguvė. Užtat yra didžiausia netiesa skelbti kad kovojama už laisvę jei einama išvieno su Stalinu. Ar, kad šiandien enkavedistai gyvuliškai žudo Lietuvos ir kitų jų užimtų valstybių gyventojus, reiškia kad kovojama del laisvės? Savotiškas laisvės supratimas: jei Hitleris žudo ir kankina pavergtas tautas tai jis pavergėjas, bet jei tą patį daro Stalinas tai jis išvadotojas.

Churchill 1932 metais yra pranašavęs kad Vokietijos nesutramdymas reikš naują pasaulinį karą ir negirdėtą visos žmonijos vargą. Dabar, 1944 metais, galime pasakyti kad nei kiek nemažesni vargą reiškia ir Sovietų Sąjungos nesuvaldymas. Kada šitą supras pasaulio valdovai?

Yra sakoma kad iš istorijos reikia mokytis. Bet tuo pat metu yra žinoma kad niekas arba beveik niekas iš istorijos nepasimokino. Dar vos prieš šešerius metus didžiosios valstybės "taikos labui" geruoju gyveno su Hitleriu ir nelyginant smaugliui triušį, jos padėjo Hitleriui gromuloti prarytas valstybes. Šiandien aukštesniam laipsnyje tas pat kartojasi Stalino atžvilgiu. Šiandien su juo gyvena dargi geriau negu savo laiką buvo gyvenama su Hitleriu ir šiandien gal dar abejingiau žiūrima kaip sovietiškas smauglys negailestingai ryja "pergalės labui" paaukottus triušius — mažas ir vidutines rytų Europos valstybes.

Už stengiamasi "išsaugoti taiką" mažųjų valstybių paaukojimo kaina didžiosios valstybės ir visas pasaulis jau užmokėjo daugelio milijonų žmonių gyvybėmis.

Kiek 1939 metais būtų davę Anglai jei jiems būtų buvę leista sugrįžti į 1932 metus, kuomet nedaugelio teigėsi skambėjo Churchillio įspėjimai žodžiai! Bet šiandien su bolševikais, atrodo, dar blogiau įsipainiota negu savo laiką su Hitleriu. Nes prieš Hitlerį dar buvo galima pastatyti Staliną ir tikrovėje jis ir buvo pastatytas, o prieš Staliną, atrodo, nebus ko bestatyti, ir praetis klaidas teks išpirti išmintinai savųjų jaunuolių galvomis. Koks tragizmas! Kai kupina vilčių šalis laukia pergalės dienos, tikėdamasi kad ji užbaigs siaubingą jaunūnės žudymą, tikrovėje ta pergalės diena tepastatys jaunūnėnį ir dar didesnius pavojus. Bet kitos išeities nėra: sumušus Hitlerį, reiks mušti ir Staliną.

Šiandien, tiesa, dar neatrodo kad tai netrukus galėtų įvykti, nes Stalinas dar viešai tebeprapažystamas "herojum". Betgi kai kurie simptomai rodo kad tarptautinė padėtis gyvena didžiausią įtampą arba kad, mažų mažiausia, santykiai tarp bolševikų ir sąjungininkų nėra normalūs. Spaudon nedaug žinių apie tai teprashunka, ir tos samoningai nustelbiamos sensacingomis karo lauko žiniomis, kad visuomenė per daug nesunerimtu. Visi taip laukia karo pabaigos, kad naujo karo galimūmą nagrinėjimai visiems būtų didžiausias smugis ir visame krašte tesudarytų nepaprastą slegiamą nuotaiką. Betgi išgilinusi į tas tarytum tyčia nežymiomis antraštelėmis laikraščio viduryje paslėptas žinutes ir jas panauginėjus, susidaro vaizdas kad nepaprastai nervingoje atmosferoje ir dideliu susikaupimu kaž kam dideliame ruošiamasi.

Lenkijos klausimas jau nuo senai yra nesutarimų obuolys. Su juo betgi visuomenė jau tiek apsiropo kad ji ji niekas nebežiūri kaip į nenormalų dalyką. Įvykis betgi su Anglija ir Amerikiečių karinėmis misijomis Bulgarijoje yra visai naujas dalykas ir jis nėra be reikšmės. Jis reiškia daugiau negu bolševikų nesiskaitymą su sąjungininkais ir aiškiai parodo kad bolševikai bent Bulgarijos klausimą, nežinint ir tai kad paliaubos buvo paskelbtos "trijų didžiųjų" vardu, laiko išskirtinai liečiančiu vien Rusiją dalyku. Bet tai tikti kibirkštėlės, kurios pačios savaime nedaug ką tereikėtų. Bet kada tas kibirkštėlis pridėti prie fakto kad bolševikų-Vokiečių fronto vidurinė ir šiaurinė dalis jau virš mėnesio tebėra maždaug toje pačioje padėtyje (neskaitant Estijos ir dalies Latvijos užėmimo, kurios tikrovėje nesudaro naujų operacijų, o tėra senųjų pabaigimas), viskas iškarto kitaip atrodo. Taip ir atgyja įtarimas apie bolševikų-Vokiečių susitarimą.

Gi palyginamai greitas ir be didesnių mušių bolševikų žygiavimas Balkanuose yra kažkaip labai panašus į bolševikų užleidimą sąjungininkams už akių. Sąjungininkų išsikėlimas Graikijoje greta ankstyvesnių išsikėlimų Albanijoje ir Jugoslavijos pakraščiuose salose bolševikų nei kiek nedžiugina, ir yra klausimas ar tai padaryta "pagal išanksto numatytą planą".

Iš kitos pusės, faktas kad pagrindinės kautynės šia-

Estiją okupavę bolševikai skuba išnaujo ten įvykdyti savo komunistinę tvarką, kuria galutinai pasmaugs tos šalies gyventojus. Po to tą patį vykins ir Latvijoje bei Lietuvoje, kaip greitai užims tas šalis. Štai iš Tallino, praneša jog Estų "sovietų respublikos" gyventojai patys spėsia ar priimti Rusų kolektyvizmo sistemą ukėse, ar pasilikti po senovei. Kas keista tai pareiškimas neva prezidento Estų Liaudies Komisariato, kuris sakė:

"Jeigu Estai nenori kolektyvų ukių tai jie to neturės".

Toliau, tas "prezidentas" išsireiškė ir Lietuvai ir Latvija, sakydams jog jis nežinąs kokia sistema veiks "sovietų" Latvijoje ir "sovietų" Lietuvoje, bet jis turis priežastį manyti jog nebus priverstinio kolektyvizmo ar suvalstybinimo, jei patys žmonės to nenorėsia.

Bet tame ir yra visa klaida: Bolševikai paskelbia pasauliui kaip jie švelniai, laisvai duoda

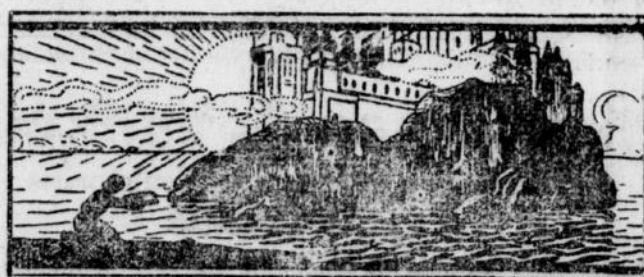
dien vyksta toli gražu ne rytų fronte, o apie Aacheną ir Arnheimą, parodo kad svorio centras jau yra vakaruose. Taigi tai ko bolševikai taip norėjo — numesti pagrindinę karo su Vokiečiais naštą ant sąjungininkų pečių — šiandien jau yra atsitikę.

Su Japonais gi bolševikai vis dar tebėra taikovo. Viliojanti perspektyva: prisipilesti kuodaugiausia grobio rytų Europoje ir visai išsijungti iš karo: tegul sau kapitalistai tasosį su nūziais. Kol jie tasysis, bolševikai užgrobtose šalyse galės išsilydyti "kontr-revoliucinį ir liaudžiai nedraugingai nusiteikusių elementą". Betgi vis dėlto dar jie kažkaip nesirūpsta šito padaryti. Kodėl? Didžiausias šito motyvas kad sąjungininkai apdaužytos Vokietijos nepanaudotų pačių bolševikų su-triūškinimui. Juk Vokiečiai vistiek gali gale labiau bijoti bolševikų negu sąjungininkų. Tat jeigu bolševikų sumušimui Vokiečiais pasinaudoję sąjungininkai, vėliau ir juos pačius apkarpytų, šitai nebūtų jau taip baisu: bolševikų pavojus jau būtų praėjęs.

Štai kodėl Vokiečiai dar žut-but tebekovoja: vis dar tikisi kad jais sąjungininkai pasinaudos prieš bolševikus. O jei Vokiečiai dabar pasiduotų jie tuoju būtu iš vakarų sąjungininkų, o iš rytų — bolševikų okupuoti ir virstų visai bereikšmingu subjektu.

Sitoki Vokiečių prieš juos panaudojimą, be abejo, numano įtarus bolševikai ir, galimas dalykas, kaip kontrpriemone numato sąjungą su Vokiečiais ir Japonais. Mat, Vokiečių ir Japonų visiškas paklūpimas pastatytų akis prieš akį bolševikus su sąjungininkais, ir bolševikai gerai supranta kad toks susidurimas, turint galvoje milžinišką ir gerai ginkluotą sąjungininkų kariuomenę ir dar iki šiol negirdėtą pajėgumą Amerikos karinę pramonę, nebūtų jiems per daug palankus. Šitai vėl savą ruošta paaiškina kodėl bolševikai nerte neriasi iš kailio kad tik įgytų daugiau įtakos Amerikoje. Palenkė Ameriką galutinai savo pusėn, jie galėtų tikėtis kaip tinkami susivarkyti Europoje.

Viso šito akivaizdoje, drąsiai galime pasakyti kad tie iš paviršiaus mažai blykčiojimai, kuriuos mes tarp eilučių pastebime spaudoje ir išvedame iš kartais visai nekaitu atrodančių įvykių, tikrovėje reiškia kad greta kruvinų kovų karo lauke, tarp tų pačių dalyvių šiandien cina nepastebima bet ne mažiau kruvina proto ir nervų kova.

KUO ATMOKĖSIM

Viešpatie, Dieve, visų Karaliau,
Musu Didybę, Grožį ir Gėrį;
Visi pasauliai iš Tavo valios,
Kuo atmokėsim kad juos sutvėrei?

Kuo atmokėsim už žemę, dangų,
Už žvaigždžių gausą, už gėlių rojų;
Už javų plėtus, už žmonių bangą,
Ir už taip gražų širdies altorių?

O, mano Dieve, Gerasis Dieve,
Klaupiu bent dulke Tavo Bažnyčioj —
Primk dėkone, mieliausias Tėve,
Iš sielos angų, prastų, mažųjų.

Marija Aukštaitė.

Atsiminimai iš Okupuotos Lietuvos

Lietuvių Pergvenimai, Vargai ir Kentėjimai Lenkų

Okupacijoje po 1920 Metų

Rašo KARYS J. V. VALICKAS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

SUNKMETIS VILNIAUS KRASTE IR LIETUVIŲ PANESTI NUOSTOLIAI

Berods tai 1932 metais buvo Vilniaus krašte labai lietinga rugiapūtė, rugiai ir kiti javai laukuose supuvo, ir Vilniaus krašto lietuviai liko be duonos ir beveik be sėklų; javai laukuose sužaliavo, ir žmonės tik po stogais galėjo po kelis pėdus išsidžiovinti ir iškulus atsėti laukus, bet duoną grūdų neliko, nes pėduose ant lauko javai sužėlė. Tą metų duona buvo labai brangi. Vilniečiams tikrai grėsė badas, bet gerieji Lietuvos broliai išgirdo Vilniečių deiones ir atėjo jiems talkon. Lietuvoje buvo praves-ta rinkliava dėl Vilniečių Lietuvių. Laisvoje Lietuvoje supilta daug grūdų ir ji piliaava ir grūdai buvo atsiųsti prie sienos kad Vilniaus krašto alkani broliai galėtų pasigelbėti. Deja, Lenkai neįsileido tų grūdų Vilniaus kraštui, jiems geriau buvo matyti badu mirstančius Lietuvos negu kad jie pasinaudotų pagalba kuri Lenkų valdžiai nekaštavo nei to pažaliavusio "grošo". Mat, gilumoje Lenkijos tą rudens derlius buvo neblogas ir lietus tuo derliaus nesunaikino tai valdžia norėjo kad tuos grūdus Vilniaus nelaiminga liaudis išpirtų, bet Lenkų valdžia neatsižvelgė kad Vilniečių kišeniai tušti ir nėra už ką pirkti grūdų. Lietuvos valdžia tada tuos piliavos grūdus nusiuntė Latvijon, ir tik iš Latvijos grūdai pasiekė Vilnių. Bet tada Lenkai uždėjo neišpasakytą muitą ant tų grūdų, kad Lietuviams nebūvo jokio išskaičiavimo ta muitą sumokėti, nes galėjo daug pigiau pirkti rinkoje, kur šmugelinkai privežė grūdų iš Lenkijos gilumos. Galop Lenkų valdžia tuos grūdus vienai ar kitaip konfiskavo, pasiėmė už vagonus, už muitą, transportaciją ir tt. Tuos grūdus atitraukė nuo išbadėjusių Vilniečių burnų Lenkai atidavė tik saviems ištikimiesiems atsiųstiems nuo Varšavos Lenkams, o Vilniečiai buvo paskirti badui ir likimui.

Pašarai irgi supuvo laukuose, taigi žmonės draskė siaurinius stogus ir sėrė gyvulius supuvusiais stogais. Gyvuliai pradėjo sirgti, dvesti lyg nuo kokios pavietrės. Ydzeliai ir kiti perkupėsi ir visoki spekuliantai vagonus grūdų partraukė iš Lenkijos, bet kainą nuo Vilniečių lupė neomėniską. Žmonės gyvulius pardavinėjo už visai mažą kainą, tiek kiek kas davė, nes pastipės gyvulis ir tokios vertės neturėjo, o iš-seirti nebūvo kaip. Didiesnio smugio Lietuviai turbut neturėjo kaip šis kad buvo medžiaginė formoje kaip lygiai ir ekonominėje srityje. Tas laikotarpis Vilniečiams pasiliks neisildomas amžinai.

Kada sekanti metai atėjo, daug laukų buvo nesėty ir dirvonavo. Lenkų valdžia sumažino arba vienų metų mokesčius dovanavo tik tai tiems kurie buvo jų malonėje—tai Lietuviai iš-gamoms kurie budami Lietuviais save skaitė Lenkais ir įskundinėjo Lenkams savo tautiečius. Lengvatas gavo Lenkų tie vadinami "savanoriai", visoki slėktos ir kiti gaivalai, bet Lietuviai nei kiek nebūvo palengvinti nuo mokesčių. Užtat sekančiais metais daug Lietuvių gyvulių ir ukių bei Rytikių dalykų Lenkų valdžia už nesumokėtus mokesčius išlicitavo. Kur tik nepasiskaitė visur "licitacijos" Lietuvių sąskaiton. Tokiomis licitacijomis-varžytinėmis iš Lietuvos atimta daug ukių, kurie perėjo Lenkų valdžios žinion ir valdžia tuos ukius perdavė saviesiems. Šis smugis Lietuviams buvo ant smugio smugis!

UKININKAI STENGĖSI VYTIS LAISVĄ LIETUVĄ UKININKYSTĖJE

Dabar ir vėl gryšiū prie 1927 metų. Čia apimsiu laikotarpį nuo 1927 iki 1937 metų. Iki 1927 metų buvo derlingi Vilniaus krašto Lietuviams kultūriniam kilime metai, bet medžiagiškai ir ekonominiškai Lietuviai Vilniaus krašte pradėjo kilti tik po 1927 metų.

Po 1927 metų Vilniaus Lietuviai turėjo gana gerą skaičių inteligentų beveik visose srityse: veikimo aparatas jau neblogai buvo sutvarkytas, tik buvo galvos laužymas dėl finansų. Lietuviai bankas kilo kaip ant mielių, tat susidarė finansų kad galėjo šiek-tiek Vilniaus krašto Lietuvos aprūpinti finansiniais.

Taigi pirmiausia kaltėsi apie ukio kooperatyvus. Lietuvių Ukio Ratelis su centru Vilniuje, kaip pirmiau minėjau, turėjo provincijoje tik pakaitas, bet dabar kada žmonės susiinteresavo, jau laikas pribrendo steigti ir skyrius provincijoje. Lietuviai buvo jau per paskaitas gerai supažindinti apie ukį, tat dabar beliko kaimiečiams tik veikti kad ukiai vesti pavyzdinčiai, gauti kuodaugiausia naudos, sutaupti laiką, ir laukai padaryti kultūringi. Reikalinga buvo agronomų nurodymais skirstytis į viensėdijas. Tą Lietuviai didumoje darė, paskui iš to džiaugėsi. Susiorganizavę ir ukio ratelius kelių kaimų gyventojai sumokėdavo įnašas ir tie pinigai būdavo pagrindu užpirkimui ukiai reikalingų mašinų, likusią sumą išsimokėdavo dalimis. Toks ratelio skyrius susinėdavo su kito ratelio

skyrium ir pasikeisdavo reikalingomis mašinomis, gi už vartojimą mašinų nariai mokėdavo labai mažą mokestį. Ukinkų laukai tapo gerai išdirbti, tuojau tapo vagonais užperkamos mineralinės trąšos laukams per Ukio Ratelio centrą, taip jos buvo žymiai pigiau gaunamos ir garantuotos trąšos. Tokiu susiorganizavimu Lietuvių ukiai rodė tiesiog stebuklus, javai augo iki dangaus lubų, iš nederlingų laukų pasidarė labai derlingi. Kadangi grūdai buvo labai pigūs ir nebūvo jų kur gera kaina parduoti tai Ukio Ratelis ir čia atėjo Lietuviams talkon — tada pradėta tvirti Lietuviški kooperatyvai.

Lenkai kaž kodėl iškarto nekludė Lietuviams organizuoti kooperatyvus, tat šis darbas būvo varomas dideliu įtempimu ir atsidėjimu. Tapo suorganizuotos pieninės. Visų pirmiausia agronomai patarė kad žmonės grūdus pavestų į pieną ir mėsą. Kadangi pieno ir mėsos produktai buvo labai pigūs Lenkijoje ir tai nebūvo kur jų parduoti, tat reikalinga buvo užsienin eksportuoti. Kadangi eksportui tinka tik aukšta rūšis produktų, reikalinga buvo šie produktai išdirbti taip kad užsienyje jiems būtų rinka. Kadangi namie pagamintas pieno produkto suris, sviestas senoviniu primityvišku būdu netiko užsieniui, gaminimas reikėjo atlikti kultūrišku būdu, tat ir atėjo reikalas tvirti pienines. Pieninės irgi buvo tveriamos kooperatyvaisiais pagrindais, ukinkai sumokėjo pajus ir jie tapo pieninių dalininkais. Ukinkai nešė pieną į savo pienines, nešė į jas ir tie kurie nepriklausė prie kooperatyvo. Pelnas augo, užsienyje buvo gaunamos geros kainos už pieno produktus. Ukinkai išlipo iš skolų ir Lietuvos buvis gerėjo. Kada pasaliniai pamatė naudingumą pieninių ir jie prašėsi kad juos primtų kaipo dalininkas, bet tai priklausydavo nuo narių. Jeigu pieninė turėdavo skolų nedaug tai nauji nariai neprimidavo; jeigu skolų buvo daug tai norint greičiau išmokėti skolas priimdavo naujų narių.

Ukinkų karvės būvo daug geriau prižiūrimos negu kada pirmiau; laukai tapo sėjami dobilais ir kitokiomis kultūringomis žolėmis kad gaus gero gyvuliams pašaro. Taipgi tapo naudojama dalis grūdų gyvuliams, pieno kiekio pakėlimui. Gyvuliai tapo pakeliami geresne veisle, kuri daugiau duodavo pieno. Bet kadangi likdavo dar puras-kitas grūdų, tat jie būvo reikalinga sunaudoti su gera nauda. Tuomet pradėjo kilti paukštinkystė, grūdai tapo vištoms šeriami; vištos kurios seniau sudėdavo į metą tuzina kiaušinių, pradėjo sudėti po šimtą ir kiti. Prie pieninių įsteigta ir kiaušinių supirkimo punktai, taip kad ir kiaušiniai pradėjo atsidurti užsienin. Taigi ukinkai gaudavo gražaus pelno iš kiaušinių. Paskui prie pieninių atsidarė ir paukščių supirkimo punktai, bet agronomai rekomendavo ukinkams auginti žąsis mėšai vietose vištų. Tiesa, paukščių ukis nelabai priėjo, būvo tik praktikuojamas. Bet anojė pusėje Gardino, apie Suvalkus ir Seinus, laikai paplito žąsų auginimas. Paskui būvo praktikuojama ir švenčionių krašte.

Vėlesniais laikais būvo vystomas ir mėsos ukis, mes gerai žinome kad mes Vilniečiai labai atsilikę nuo Lietuvos ukio, bet mes vijomes šuoliais Lietuvos ukio, o Lenkai taip ir pasiliko vietoje stovėti, nebet tik Lenkų okupuotoje Pamarėje, kur gyveno Vokiečiai; ten Vokiečiai savo ukius turėjo aukštame laipsnyje.

Mėsos ukis sekėsi neblogai, nes lieso pieno iš pieninių būvo užtektinai, tat šerdavo kiaušles, na ir paskui būdavo gražaus pinigų iš to.

Šitai Lietuvos kurie būvo susiorganizavę ir ukio draugijas, materialis gyvenimas diena iš dienos kilo aukštyn, ir kada atėjo pasaulinė kri-zė Lietuviai kurie būvo organizuoti, materialiai stovėjo gerai ir tą krizę pergyveno lengviau negu kiti.

(Bus daugiau)

•MILŽINAI medžiai vadinami sequoia neauga niekur kitur pasaulyje kaip tik Centralinėje Kalifornijoje, Sierra Nevada kalnuose. Jų paskiro medžio šaknis dažnai išsiplėtė per du ar tris akrus žemės.

•SVEDIJA, turinti virš tris milijonus dviračių naudojamų kasdieniniam susisiekimui, užima pirmą vietą pasaulyje proporcingai sulyg savo gyventojų skaičiaus; apie 450 asmenų iš kiekvieno 1000 turi nuosavą dviratį.

•STORIAUSIAS žinomas anglies sluogsnis pasaulyje randasi netoli Cologne, Vokietijoje.

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninynas, gražiai sutvarkytas, išaškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Mums svetimų žemių nereikėjo

Zarasai—Smėlynė. Mes gavom naują laikinį kuopos vadą leitenantą Norkuną.

Mane paskyrė žvalgybon. Priešais dideli miškai ir stiprios, dar Didžiojo karo metų pozicijos. Mums trims pasisekė paimti kelis bolševikus nelaisvėn.

Dvi dienas pastovėję, naktį prieš trečią dieną ėjom per tuos baissaus karo išvartytus miškus. Per naktį mes tuos miškus, šiek tiek susisąjūdę, perslinkom. Dienai prašvitus, tulumoje jau buvo matyti Daugpilio tvirtovė, Latvijoje. Mes pamažu vis traukėm pirmyn, nors bolševikai ir smarkiai šaudė iš patrankų.

Priėjom geležinkelio stotį Kalkunus. Čia bolševikai nepasidavė taip kaip pirmiau. Jau ir kulkosvaizdžių ugnimi ėmė mus pasiekti. Tačiau mes, nieko nepaisydami, prisitaikėm tinkamose vietose už geležinkelio pylimo ir laukėm šiaupus Dauguvos upės.

Toliau nuo mūsų buvo dar sveikas geležinkelis, kuris tęsėsi Daugpilio link. Mes, budavo, taip darydavom: dieną sušėdė į drežiną nuvažiuojam arti Dauguvos, smarkiai apšaudom priešą ir vėl atgal grįžtam. Bolševikai paleisdavo į mus lygiai smarkiai patrankų ugnį.

Dažnai aukštai iškildavo jų balionai, iš kur sekėdavo mūsų kariuomenę.

Iš dešinės stovėjo Lenkai, kurie taip pat mušė bolševikus. Dažnai suėdami vieni iš kitų tyčiojomės ir šiaip nesutikdavom. Vieną sykį su Lenkais del kažko kieno menkinio ką tik nesusisąjūdėm, bet ir vėl susitaikėm. Lenkai darė didelius puolimus Daugpilio, o mes stovėjom vietoje, nes mums svetimų žemių nereikėjo.

Taip čia mes išbuvom apie 4—6 savaites. Tai buvo 1919 metų rudenį. Pasakui mus pakeitė kiti pulkai, o mes nuvykom į Zarasus. Ten mus gražiai aprenę Amerikoniškais uniformomis. Taip gražiai apsirėngę, traukiniais nuvykom į Kauną. Kaune mus pasitiko kaip tikrus didvyrius, kurie nugalejo ir iš savo tėvynės išvyjo priešą.

Ties garsiu Radviliškio malunu

Paviesėje Kaune apie dvi savaites, o kai kurie ir su savo tėveliais pasimatę, vėl linksmai dainuodami, žygiavom į naują karą su kolčakais. Iš Kauno mus išlydėjo pulkai žmonių, stebėdamiesi jog tokie jauni vyrukai ir jau tokie narsūs. Nuvažiuom į Baisogalą. Čia mūsų 1-mas pėstininkų pulkas apsisoto kaimuose. Mūsų kuopa, leitenanto Norkuno vadovaujama, apsisoto netoli Šiaulėnų, rodos Žeminių kaimė.

— Žinot, vyrai, iš jūsų kolčakai tyčiojasi, — pasakojo mums žmonės. — Jie jus vadina piemenimis ir sako kad jūs nemo kat šaudyt.

— Gerai, pažiūrėsim, — atsakė mums įsižeidę. — Tegul tik juos kur užklupsim.

Padarę žvalgybą Šiaulėnų link ir kaip kur užklupom bermontininkus, berekviuojant žmonėms lašinius ir kitoki maistą. Gerai mes ten juos pasveikinom, vieną nukaudami, o kitą paimdami ir nelaisvė. Kiti pabėgo, nespėję su savim nei lašinių nei kitko paimti. Pabėgėliai atsivedė daugiau savųjų ir norėjo paimti nors savo nukautą draugą, bet, užuot jį paėmę jie dar vieną saviškį palydėjo į amžinastį. Paskiau ir daugiau panašių žvalgybų budavo.

Cia stovėjom apie dvi savaites. Vieną dieną, Lapkričio mėnesį, buvo labai miglota. Miglos ypač padidėjo vakarop. Turėjom traukti Radviliškio link, kur buvo pats Kolčako centras. Žinojom kad mums Radviliškis pigiai neatsieis.

Visas pulkas susirinko Karčemų kaimė (Radviliškio val.). Atėjo ir tamsus ukanotas vakaras. Mane su kitais kareiviais paskyrė žvalgybon Radviliškio link. Mes, šeši kareiviai, tokioje tamsoje, nežinojom kaip eiti. Bet vis tik ėjom pirmyn. Aš, kaip puskarininkis, turėjau raketiniką. Negaliu pasakyti kiek kelio nuėjus, mums pasidarė labai nesmagu. Turėjom po dvi-tris rankines granatas, bet tamsoje, ukanose ir nežinomoje vietoje, vistiek neįjauk.

Ėjom labai atsargiai ir tyliai. Aš iš nekantrybės paleidau raudoną raketą. Rodos kraujas po visą pasaulį pasipylė. Raudonoje šviesoje pamatėm vėjo maluną, kurį mes prieš kelias dienas apšaudėm.

Paleidus man raketą, iš maluno pasipylė iš dviejų ar trijų kulkosvaizdžių ugnis. Mūsų laimei mums pasitaikė griovis ir jame sugulus priešų šaudymas nieko blogo mums nepadarė. Mes gulėjom netoli vieni nuo kitų. Kulkosvaizdžiai, pašaudę apie 20 minučių, nurimo. Netoliese pasigirdo mums nesuprantami balsai. Aš ir vėl išleidau raudoną raketą į orą ir padaviau saviems komandą: "Šauk!" o pats iš šautuvo sviedžiau granatą. Priešo pusėje pasigirdo buzdėjimas ir riksmas. Bet mes, nieko nelaukdami, smukom iš griovio ir pabėgom.

Ilgai klaidžiojom kol susitikom savuosius — kitus patrulius. Visi grįžom į savo dalį. Dar truputį gavom užmigtį ir pailsėti kol kava išvirė. Mums atsigerus ir susiruošus, jau buvo ir pietūs. Buvo aišku kad vistiek pulsime Radviliškį. Kuopos vadas kapitonas Norkunas paaiškino mums mūsų uždavinį.

Radviliškio užpuolimas

Einam pirmyn Radviliškio link. Išsyk ėjom voromis, paskui, kai kolčakai ėmė iš patrankų mus mušti, ėjom grandinėmis. Kai ėmė mus mušti iš kulkosvaizdžių, ėjom perbėgimais po du, po tris. Tačiau mes nešaudėm, o tik ėjom pirmyn ir tiek, nors priešas ir šaudė į mus iš kulkosvaizdžių ir įvairių kitų pabukų. Kai kur mus šūktai, gal gavę kulką, ėmė dejuoti. Vistiek žengėm pirmyn, vis arčiau Radviliškio. Ėjom per kaž kokius krumais užėjusius ir užšalusius pelkes. Išėjus iš tų krumų jau aiškiai buvo matyti Radviliškis.

Jau ir pradėjo temti. Juo labiau artinomės prie Radviliškio tuo didėjo šautuvų ir kulkosvaizdžių ugnis. Mūsų kuopos vadas kapitonas Norkunas mums jau įsakė tankėti ir ruošti ataką ant miestelio. Vistiek šaudėm vis dar labai retai, nes tūpėm šovinius.

Jau tamsi naktis. Radviliškis visai arti. Mūsų grandinė jau sutankėjo. Stai ga kapitonas Norkunas išsitraukė kardą, išbėgo mums į priekį ir smarkiai skambančiu balsu sušuko:

— Kuopa! Pirmyn! Valio!

Mes, įmirę dar laukuose, nieko nepaisydami, tik žinodami jog kas prieš mus pasisuks tas žus, bėgom išilgai kažin kokios gatvės, šaudydami ir mėtydami granatas. Mus pasitiko smarki šautuvų ir kulkosvaizdžių ugnis, bet durtyvų kovos priešas nepriėmė ir pabėgo. Radviliškis jau mūsų!

Dar vijom kolčakus apie kokį kilometrą, ir mus atmainė kitos mūsų kariuomenės dalys, kurios kolčakus nusivijo Šiaulių link.

Netyčia šovėm iš patrankos

Mes likom Radviliškyje. Kuopos vadas įsakė padaryti kratą ar nėra kur užsislėpusių kolčakų. Nakties metu buvo labai sunku kratą daryti—kiekvienas gyvas užsadaręs duris ir rusyje lindi. Radom kelis kolčakus, kuriuos ir paėmėm ir nelaisvė.

Vaikščiodami po miesto daržus, radom kolčakų paliktą kanuolę-patranką. Ji buvo užtaisyta šauti ir atsukta į mūsų pusę. Mes, pėstininkai, nežinodami kaip su patranka apsieiti, ją bežiurinėdami ir bekrapštydami netyčia šovėm. Sviedinys nulėkė į mūsų pusę, kur žygiavo virtuvė ir šiaip gurguolė. Ten begalo visi išsigando, manė jog kolčakai paėmė mus visus ir nelaisvė ir vėl šaudė. Laimei, nieko nesužeidė, tik išgąsdino.

Radviliškyje radom labai didelį karo grobį, priešų paliktą, ypač geležinkelio stotyje. Čia buvo visokių ginklų, granatų, visokios rusiš raketų. Mes iš džiaugsmo leidom į viršų įvairiaspalves raketas, kol pagaliau visai prašvito.

Dieną radom dar daugiau grobio — lėktuvų, kulkosvaizdžių, patrankų, vagonų ir kt. Tą dieną, rodos, buvo šventadienis. Radviliškyje prisirinko tiek daug žmonių jog buvo pilnos gatvės. Visi stebėjosi iš jaunų Lietuvos kareivų, tokių drąsių kad išlupė kailį tokiam žiauriam priešui — kolčakai.

Butume jiems ir daugiau davė, bet, kaž kam įsikūsus, buvo sustabdytas mušis. Kiek pabuvę Radviliškyje, apleidom jį ir, linksmai dainuodami, traukėm į tas vietas iš kur buvom išėję į mušį. Radviliškio gyventojai ėmė verkti, manydami jog juos vėl paliekame kolčakams. Betgi po savaitės laiko mes vėl grįžom, jau be mušio, tik dainuodami ir per Radviliškį

DAYTON, OHIO

PASIDAIRIUS

Artėjant svarbiems rinkimams, mūsų kolonijos Lietuviai abiejų lyčių yra pasiruošę balsavimams Lapkričio 7 d.

Kiek tenka patirti, diduma Lietuvių balsuos už Rooseveltą į prezidentus, ir už Frank J. Lausche į Ohio gubernatorius.

BALF centro vadovybė yra prisiuntus paraginimus reikale organizavimo Bendro Fondo skyrių, taipgi pateikia nurodymus dėl rinkimo rubų Lietuvos karo nuvargintų žmonių apdengimui.

Tai yra labai svarbus ir būtini darbai mūsų brolių ir seserų dar likusių gyvų Lietuvoje sušelpimui. Tat ir mes Daytoniečiai pasistengkim atlikti savo pareigą tuose labdaros darbuose, kaip kitų kolonijų Lietuviai jau daro.

Ona Kaskas dalyvavo Daytono su San Carlo Opera Co. ir dainavo Azucenos rolę opere "Il Trovatore". Apie ją plačiai rašė vietos Angliška spauda.

D. Rep.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono
1802 Lamar St. Dayton, O.

Curry vėl Kandidatuoja į County Commissioner Pareigas

John F. Curry, narys Board of County Commissioners 1933-1944, šiais rinkimais vėl kandidatuoja tai pačiai vietai. Jis paskėmingai ėjo savo pareigas sunkiais laikais ir sumaniai atlieka apskrities reikalus dabar per karo laikotarpį.

Bėgyje vienuolikos metų administravimo apskrities reikalų Mr. Curry su savo kolegom Mr. Gorman ir Mr. Reynolds vedė reikalus biuiznis principu. Kaip gabus žinovas reikalų, Mr. Curry užsitarnavo visos valstijos pripažinimą. Jis tarnavo valstijos pirmininku Ohio Association of County Commissioners 1942 metais. Pirmiau, nuo 1920 iki 1923 metų jis buvo miestų tarybos nariu ir 1931 ir 1932 metais Ohio Valstijos Legislatūros nariu.

Vėl Kandidatas

Leonard F. Fuerst

Clerk of Courts, LEONARD F. FUERST, operuoja savo ofisą pilnai savo ineigomis apsimokančių pagrindu. Jis baigia savo terminą kurio bėgyje sutaupe virš \$111,735 perviršinių operavimo kaštų. Tie pinigai, pervesti į bendrą apskrities išdą, yra tiesioginis sutauptas taksų mokėtojų pinigų.

Nors ekonomija yra svarbiausia sąlyga jo ofiso administravimo, Leonard F. Fuerst neapsilenkė su atsakantumu ir mandagumu Cuyahoga apskrities žmonėms patarnavime. Jis įvedė toje įstaigoje eilę kitų biuiznis metodų, kuriais užsitarnavo pagyrimo iš visos valstijos. Jisai yra užgirtas tai pačiai, vietai visų didžiųjų laikraščių ir organizacijų.

OHIO AVIACIJOS ATEITIS DIDELE

James Metzenbaum

State Senator James Metzenbaum, kalbėdamas metiniame susirinkime St. Luke's Evangelical Reformed Church Society, West 25th ir Memphis ave., pareiškė:

"Ohio valstijai reikalinga visai naujas požiūris į aviaciją. Turi būti sudaryta visai naujos teisės ir taisyklės padėjimui Ohio į tokią vietą kur ji galėtų lošti ir loštų savo dalį šiame naujame viso pasaulio reikmenyje.

"Ohio turi būti pasiruošęs užel-nančiam visų pasiryžimui skraidyti, nes ne tik Amerika bet ir visas pasaulis reikalauja naujų ir didesnių orlaiviams stočių.

"Valstija privalo aktyviai prisidėti prie steigimo orlaiviams stočių, kaip daro kitos valstijos. Clevelandas—aptarnaujantis visą šiaurinę Ohio—turi gauti pagalbą modernizavimui savo oro stoties.

"Gal but jau reikia rūpintis vieta kur nusileis prekiniai ir kitoki lėktuvai trumpeje atstijoje, kuomet dabar dar toki žemių plotai didžiojo Clevelando ribose randasi".

Ohio Bell Priims Karus Atgal į Darbus

Nuolat didėjant skaičiui laisvų pareinančių nuo išėjusių kariuomenės vyrų, kurie teiraujasi apie savo paliktus darbus kuomet jie sugrįž į civilinį gyvenimą, The Ohio Bell Telephone Company ėmėsi budų užtikrinti darbus savo darbininkams militarinėje tarnyboje. Ilo susisiekiame.

Toks užtikrinimas, dabar išsiųstas apie 1,800 Ohio Bell vyrų ir moterų esančių visose pasaulio dalyse, nuo kompanijos prezidento Randolph Eide, pareiškia jiems jog reguliariai būvę Ohio Bell darbininkai ras savo darbus laukiančius. Mr. Eide rašo:

"Jeigu rūpiniesi ar tau darbas telefono kompanijoje bus suteiktas kai sugrįši, primk šį laišką kaip mano nuosirdų užtikrinimą jog mes laukiame tavęs sugrįžtant ir stojant į darbą kuris tavęs laukia."

Bus net stengiamasi parūpinti darbai tokiems kurie bus kaip nors sužeisti ir negalės dirbti to paties darbo kokį pirmiau turėjo.

Svarbios Paskaitos ir Paveikslai

Bus rodomi paveikslai nuo pirmo žmogaus sutvėrimo iki mūsų laiku, kas sekmadienio vakarą, lygiai nuo 7 val., durys atdaros nuo 6:30 val., Peck Hall, 1446 E. 82 ir Wade Park ave., Clevelande. Įėjimas iš 82 st., 3 aukštas. Užprašomi geros valios Lietuviai lankyti į paskaitas, atsiveskit ir savo draugus; įžanga liuosa, rinkliavų nėra. Rengia ir kviečia Sv. R. T.

URGO FRUIT and Vegetable Store

7012 Superior Avenue

NAUJA DARŽOVIŲ IR VAIŠIŲ KRAUTUVĖ

Šviežios ir sezoninės daržovės ir vaisiai, viskas švariai užlaidkoma. Lietuvų kaimynystėje.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. El-na du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

WALDORF RECREATION

Bowling ir Billiards

Naujoje vadovybėje.

5802 Euclid Avenue

Čia jums geriausia patiks praleisti liuoslaikis.

Naudotis gali lošę lygon ir privaičiai.

EXpress 1095

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGAČIO dainų knygelę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausia, gražiųjų dainų rinkinys, nekurių jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA, TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ANTON ANZLOVAR

Dry Goods, Millinery, Gents' Furnishings

Pasinaudokit Šiuo Mūsų Prekių Išpardavimu

Išpardavimas MOTERIŠKŲ PALTŲ, SUKNIŲ, Vaikams

PALTUKŲ, SUKNELIŲ, taipgi MOTERIŠKI APATINIAI, SIJONAI, ir VYRIŠKI APATINIAI BALTINIAI.

6202 ST. CLAIR AVE. (42) Atdara vakarais.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermenims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniesgaisius (fare-monius).

ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Rado sau Draugą

Amerikos karys Kinijoje, T. Canonico, balandžių mėgėjas, surado sau mažą Kinietį draugą, kuris taip pat užsiima balandžių auginimu.

KAIP

ATNAUJINT

DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinkite kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir įrašė savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklų.

D I R V A

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

PER TVORA PASIZVALGIUS

VAIDYLŲ MIKAS ir toliau lošia tą vėplį kurio apsimetęs buvo nuėjęs pas Ojį išvilioti "benkarto". Jis, vietoj rimtai prisipažinti sandariečiams kaip jis su ciciliais ir katalikais susimokė tautininkus apgaut, sutarę skelbti buk bendras fondas yra tarybininkų nuopelnas, Sandaroje rašo tik apie "šluotas ir tomeites".

Tai vėplo žmogaus, o ne redaktorius editorialas, bet apgaudinėjimui savo sandariečių jis turi vėplį lošti.

Vaidyla nenorėjo ir nenori kad bendrame fonde sandariečiai turėtų savo 7 atstovus, jis patenkintas Grigaičiui bernauti už trupinius kokius tas jam kartas nuo karto primeta.

Mat, jei sandariečiai turėtų fonde 7 savo atstovus, tautininkai 7 savo, tada Mikui nebūtų progos meklersčių su Grigaičiu varinėti: vidurinės srovės atstovų bendrame fonde būtų lygiai kaip cicilikų ir klerikalų, ir jie galėtų be Miko pagalbos apsieiti. Bet tada Grigaičiui jis jau nebūtų reikalingas ir tas jį pavarytų savu darbu misti.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

KADA Lietuvoje tautininkų valdžia statė tuos puikius pastatus kurie Lietuva puošė ir pakėlė, kai TSB siuntė jų atvaizdus Amerikos Lietuvių laikraščiams, Grigaitis Naujienose jų atvaizdų nestalpino. Dabar kai bolševikai tuos puikius pastatus sprogdina ir griaua, Naujienose jie talpinami, lyg pasidžiaugimui kad socialistų vienminčiai bolševikai taip pasekmingai atlieka savo darbą.

BOLŠEVIKŲ spauda su pasišokinėjimu perša Amerikos Lietuviams Russian War Relief ir reklamuoja jį dabar kai varoma vaju National War Fund, nors kartu su bolševikų sėpmu renkama aukos ir Lietuvių Fondui. Bet apie Lietuvių fondą raudonukai nei gurgu.

Neįstabu buvo kad senovėje, tamsiais amžiais, žmonės pasiekdavo kvailių fanatiškų pamisėlių laipsnio. Nuostabu betgi dabar kaip masiniai pamisė buriai Lietuvių šiame 20-me amžiuje.

Seniau tamsūs, necivilizuoti žmonės aukodavo savo vaikus kokiame įsivaizduotam balvonui ir džiaugdavosi matydami jų pralietą kraują.

Lietuviški bolševikai, pasiutimo apimti, aukoja savo brolius, seseris, tėvus, visus savo gimines ir visą savo tautą sovietiskam balvonui Stalinui ir klykauja, džiaugiasi matydami kaip tas galavarietas žudo Lietuvos žmones.

Tie mūsų patrakėliai apsiutoję garbina tą budelį ir dega nekantrumu kad tik greičiau jis visą Lietuvą užimtų, kad tik greičiau visų jų brolių, seserų, tėvų kraują nuleistų ir jų gyvastis užbaigtų...

Fo Lietuvių draugijas, po namus, po įstaigas ir bižnius slampinėja tie to budelio garbintojai ir kursto, ragina Lietuvius tą budelį garbinti ir savo sprandą jam lenkti kad jis pamintų kiekvieną Lietuvį

purvą ir laikui atėjus paskerstų. Kas sakė kad šis 20-tas amžius yra civilizacijos amžius? Jeigu tikrai taip būtų tai mes neturėtume tų pamisėlių savo tarpe.

Supa Garba.

BROWDERO ŽMONA SLAPTAI IVEŽTA IŠ RUSIJOS

Amerikos komunistų vadas, Earl Browder, viename savo slaptame apsilankyme Maskvoj (suklastuotu pasportu) apsiavedė žydę Raisa Berkman ir ją smugelio keliu įgabeno į šią šalį. Ji buvo suimta, tardyta ir rasta deportuotina iš Amerikos, bet dėl karo santykių su Rusija ji palikta ramybėje. Jos klausimas betgi dar nebaigtas, ir tyrinėjama nauji įrodymai apie jos slaptą įvažiavimą.

Raiza Browder yra pavojingai apsuiki komunistė ir konspiratorė talkininkė savo vyrui. Ji tarnavo Maskvoje Lenino knygyne, kur komunistai buvo paruošiami kėlimui nesupratimų Amerikoje ir kitose šalyse.

Senatorius Brooks išskėlė jos ir Browder'o reikalą plačiai viešai ir tikrina jog ta Maskvos Raiza Bergman yra įtakinga Baltajame Name ir savo vyrui, iš kalėjimo paleistam kriminaliskam nusizengėliui.

Sen. Brooks sako, tik dėl Hitlerio ir Stalino draugiškų santykių mes buvom priversti įstoti į šį karą, o dabar Amerikoje dar nuolankiaujam Stalinui ir komunistams. Komunizmas tuo tarpu jau įgauna šaknis visoje Europoje. "Su mūsų pagalba sovietai įleido savo nagus į Latviją, Estiją, Lietuvą, ir Lenkiją", pasakė Brooks.

KANADOS NAUJIENOS

Iš Toronto Lietuvių Gyvenimo

PIKNIKAS LIETUVIŲ MOKYKLOS NAUDAI

Vasaros sezono, Toronto Lietuvių kalbos parapijinės mokyklos naudai buvo surengta piknikas. Nors oras buvo prastas ir išrodė piknikas bus nepasėkmingas, bet įvyko atbulai. Suprasdami kad piknikas yra rengiamas kultūringam darbui paremti žmonės gausiai atsilankė ir nuosirdžiai parėmė. Pelnė gauta virš \$40. Piknikė prie įvairių darbų talkininkavo Vanda Jarašiūnaitė, Jane Gurskaitė, joms prigelbėjo E. Jarašiūnienė, A. Grubėvičienė, E. Matjošaitienė, A. Lastauskienė ir k. Mokinės gi, Valerija Jarašiūnaitė, Izabelė Grubėvičiūtė, Gene Lastauskaitė ir kitos atliko darbą prie užkandžių patiekimo.

Mokyklos komiteto pirmininkui P. Jarašiūniui teko panešti pati sunkiausia pikniko surengimo našta. Taipgi daug prisidėjo K. L. T. pirmininkas P. Kairys, P. Lastauskas, P. Motiejūnas, klebonas Kun. MacGivney ir kiti. S. Dubauskas patiekė nemokamai muziką. K. Jurčias daug pasitarnavo pagelbėdamas automobiliu.

Visiems pasidarysiantiems ir parėmusiems pikniko surengime mokyklos komiteto vardu tariama nuosirdus ačiū.

DRAUGINGA SŲJEIGA

Piknikui baigiantis, bižnierių Juozas Grubėvičius su savo žmonele užkvietė visus dalyvius užvažiuoti į jų namus pakelii į miestą, pasivaistinti. Visi noriai tą kvietimą priėmė ir užbaigė tą vakarą linksmaje nuotaikoje. Vyras visą vakarą traukė sutartinę, vien tik Lietuvos kareivių dainas, nes pasitaikė kad visi dainininkai yra tarnavę Lietuvos kariuomenėje. Tos gražios, jausmingos dainos dalyvius sujaudino, ir pats p. Grubėvičius susijaudinęs pasakė: "Jeigu jūs, mano mylimi, ir užjūryje gyvenantieji nepamirštat brangios mūsų tėvynės Lietuvos, kuri dabar yra žiaurių tyronų teriojama, jūs visuomet turit ją širdyje ir atsimenat teikdami jai visokią pagalbą ir net dainose apdainuojat, tas parodo kad geros valios Lietuvos dvasios niekas nepalauš ir niekas neišplės iš jūsų širdžių, tėvynės meilės. Kaip šimtamečio žuolė jokia audra negali su šaknimis išrauti, tai ir jūsų tėvynės meilė gyvuos ir bujos ir joks priešas nepaverge mūsų tėvynės Lietuvos, mes vėl atgausim jai nepriklausomybę". Paskiau keli kiti dalyviai pasakė po gražią kalbą, prisimindami pergyventus karus kuomet jiems teko kariauti su visokiais Lietuvos priešais 1918-20 metais. Visi prisiminę Lietuvą apgailavo sunkią jos padėtį ir pasižadėjo dirbti daugiau tėvynės naudai. Vėlai naktį svečiai atsiviešinę su vaišingais pp. Grubėvičiais skirstėsi į namus.

PUOTA. Rugs. 15, Lietuvių parapijos salėje, P. ir E. Jarašiūnai savo mylimai dukrelei Vandai surengė puotą pamėginimui jos 16 metų amžiaus sukakties. Daug svečių atsilankė, tarp jų ir keletas kitataučių. Vanda apdovanota įvairiomis dovanomis. Visi linkėjo jai daug laimės ir ilgiausių metų. Vandos buvęs Lietuvių kalbos mokytojas S. Balčiūnas pasakė gražių komplimentų apie šią jauną veiklią Lietuvaitę, kuri nors čia užaugus, betgi net iš Lietuvos maldaknygės meldžiasi. Ji turi prigimtą artistiką gabumą ir nei vieno veikalo nebuvę pastatyta be Vandos pastarųjų metų bėgyje.

Koresp.

MIRĖ WILLKIE

Vienos savaitės bėgy mirė du žymūs Amerikos gyvenime asmenys — Alfred E. Smith ir Wendell L. Willkie. Smith mirė pereitą savaitę, o Willkie praeitą sekmadienį, abu mirė New Yorke.

Smith buvo Demokratų partijos kandidatas 1928 metais, bet nelaimėjo, prezidentu buvo išrinktas Hoover.

Willkie buvo Republikonų kandidatas 1940 metais, bet nelaimėjo prieš Rooseveltą.

Jei jis būtų likęs prezidentu, būtų miręs nesubaigęs savo termino, kuris baigiasi 1945 metų Sausio pradžioje.

Miręs yra ir 1940 metų Republikonų kandidatas į vice prezidentus, Senatorius Charles L. McNary; jis mirė pereitą žiemą. Jeigu jiedu būtų buvę išrinkti 1940 metais, šalis būtų likus be prezidento ir be vice prezidento.

Willkie mirė nuo širdies atakų. Jis buvo tik 52 metų amžiaus. Savo dideliu veiklumu, važinėjimais po Rusiją ir kitur nuo 1940 metų, jis palyginamai dar jaunes persidirbo, ypač dar kai šią vasarą buvo pasiūkęs laimėti Republikonų partijos nominaciją.

Jeigu jis būtų buvęs nominuotas kaip norėjo, Republikonai būtų likę be prezidento kandidato.

Willkie, kaip ir Dewey, paėjo iš mažo miestelio vidurvakarinėse valstijose, Rushville, Ind. Dewey paėina iš mažo miestelio Michigan valstijoje, abu advokatai iš profesijos.

VIETINĖS ŽINIOS

MIRIMAI

Mirė Barbora Jankauskienė

Sekmadienį anksti mirė Barbora Jankauskienė, 64 m., nuo 6202 Superior ave. Palaidota trečiadienį, Kalvarijos kapinėse, pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Velionė buvo žmona muziko Augusto Jankausko ir motina Aldonos Wilkelienės ir Jeanettės Jankauskaitės, kuri dvi taip pat gausiai pasitarnauja muzikos srityje Clevelando Lietuviams.

Po tėvais velionė buvo Ken-traitė, paėjo iš Džiaugėnų k., Šilalės par. Raseinių ap. Amerikon atvyko 1902 metais, į Lawrence, Mass., vėliau gyveno Lowell, Mass., o i Cleveland atvyko 1919 metais, kuomet Aug. Jankauskas stojo dirbti Dirvos administracijoje.

Velionė buvo švelnus būdo draugiška moteris, taigi visų mylima. Sermenims buvo prišusta daug gėlių nuo vietinių ir nuo draugų bei giminių iš kitų miestų.

Laidojime pasitarnavo žentas laidotuvių direktorius N. A. Wilkelis.

Jankauskų šeimai reikiame širdinga užuojauta jų liudnoje valandoje.

ANNA ADAMSON (Adomaitienė), 56 m., nuo 1129 E. 77 street, mirė Spalių 4, palaidota 7 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Jos, ir abu pasiekę savo karjerą, abu advokatai iš profesijos.

Liko vyras, Antanas, du sūnai, Feliksas ir Edvardas, ir dukterė, Mrs. A. Cienas; taipgi sesuo S. Laurinaitienė.

ANELE JANUSIENĖ, 66 m., nuo 10501 Reno ave., mirė Rugs. 30, palaidota Spalių 4, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje. Liko vyras, Aloyzys, du sūnai, Petras ir Pranas, ir trys lėroliai: Antanas, Jonas ir Povilas Lapieniai.

Pastarų dviejų laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakobs.

PAMOKOS SUAUGUSIEMS

Mrs. McCarthy's pamokos Angliškios kalbos ir pilietybės suaugusiems vėl atsidarė Norwood Library, 6405 Superior ave. Pamokos būsna pirmadienį ir trečiadienį nuo 1 iki 3 po pietų tiems kurie nemoka skaityti ir rašyti Angliškai ir tiems kurie nori pagerinti savo kalbą.

Antradienį ir ketvirtadienį pamokos tiems kurie skaityti ir rašo bet nori toliau prasilavinėti rasyne ir bendrai.

Jei turi tu atvilgiu reikalingą kreiptis į Mrs. McCarthy. Pilietybės pamokos atsiubna kiekvieną dieną.

Jei dirbat naktimis ir galit eiti į pamokas dienomis, pasi-naudokit ta progą.

Kurie nori mokyti vakarais Mrs. McCarthy mokina antradienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 7 iki 9 val., Addison Junior High School, kampas Hough ir Addison, su Miss McGuire (principal) ir Miss Nash.

Sios pamokos yra nemokamai visiems Clevelandiečiams.

PASTU prenumerata Dirvai galima siųsti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko pributi administracijon, įdekit laiskan \$2 ir pasiūskit su savo adresu.

MES DUODAM IR ISKEICIAM EAGLE STAMPS

THE MAY CO'S Basement

LANGUOČIAI

GRAZIOS NAUJOS SUKNELĖS, SIJONAI IR KELINĖS-SLACKS

Puikus Nauji Aprangalai Languoti Jumpers

4-99

Smulkių langučių juoda, mėlyna ar rudą su baltu dugnu, 50% vilnos, 50% rayon, su dviem kišenais ir pilno didumo sijonu. Mieros 12 iki 18.

Kvolduoti Vilnoniai Languoti Slacks

Gražaus darbo slacks su kvolduota priešakiu ir smagios dėvėti. Rudos arba mėlynos, mieros 12 iki 18.

5-99

Patogūs Kvolduoti Sijonai

JAUNOMS PANELEMIS

Juodi arba rudi su baltu smulkių langučių dugnu, siaurais kvoldais sijonai. Mieros 9 iki 15 jaunoms mergaitėms.

3-98

Telefonu užsakymai priimami. Šaukkit: GHerry 2000.

The May Co's Basement

Palikit liuosas vielas jiems nuo 7 iki 10 vakaro

Mes norime prašyti iš jūsų malonės — tiems kurie yra karo stovyklose.

Kuomet tik galit, duokit tiems tarnyboje esantiems vyrams ir moterims pirmutinę progą prie Long Distance tarp 7 ir 10 kas vakaras. Jie bus dėkingi už tai.

PIRK DAUGIAU WAR BONDS PERGALEI!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Ohio Lietuviai Rengiasi Balsuoti už Frank J. Lausche Gubernatorium

Pasiruoškit ir Dalyvaukit Balsavimuose Antradienį, Lapkričio 7

Frank J. Lausche, Clevelando Mayoras ir dabar Demokratių kandidatas į Ohio Gubernatorių, yra pasididžiavimas visų Ohio tautinių grupių.

Mayoras Lausche yra puikus pavyzdys didžiųjų progų kiekvienam gyvenančiam demokratinėje Amerikoje. Sunus paprastų darbininkų Slovenų ateivių, gimęs ir užaugęs tarp kitų ateivių vaikų didžiame Clevelande, pats savo pastangomis išėjo mokslus ir tapo valdytoju vieno iš žymiausių šios šalies miestų.

Budamas dar jaunas vaikinąs, Mayoras Lausche pradėjo atsižvelgti beisbalo lošimuose ir galėjo patapti vienas iš garsių didžiųjų lygų lošikų kaip Joe Vosmik, Al Milnar, Steve Sundra ir kiti kosmopolitinio miesto vyrai, jeigu Lausche nebūtų labiau mėgęs advokato profesijos.

Pereitame kare jis tarnavo U. S. Armijoje antru leitenantu, paskui sugrįžęs įstojo į John Marshall Law School ir ją garbingai baigė 1920 metais. Išlaikęs advokato kvotimus, jis vėliau buvo pakviestas teisių profesorium John Marshall Law School. Taipgi jis įstojo advokatų firmon su buvusiu Senatorium Cyrus Locher, ir tapo vienu iš pirmųjų advokatų Clevelande.

1932 metais, pripažindamas jo gabumus Ohio Gubernatorių George White paskyrė jį teisėju Clevelando Municipal teisme. Čia jis tuoj pragarsėjo kaip gabus, drąsus, teisingas ir atviras teisėjas, ir kai 1933 metais kandidavo rinkimuose tai vietai, jis laimėjo pirmenybę iš kitų dešimties kandidatų. Kuomet 1936 metais kandidavo teisėju į Common Pleas teismą, ir vėl buvo išrinktas gausia balsu dauguma. Toje vietoje budamas jį vedė smarkų ataką visokių neteisybių, gemblyrystės ir kitų nenaudėlių išnaikinimui Cuyahoga apskrityje.

Kaip teisėjas jis pasižymėjo savo bešališkumu, sugabumu ir pilniausiu pažinimu teisių.

1941 metais Lausche tapo priprašytas kandidatuoti į mayorus. Tuos rinkimus laimėjo gaudamas 50,000 balsų daugiau negu kada yra gavęs kitas kokis kandidatas. Jis ir mayoro vietoje pasižymėjo taip kad kitais rinkimais gavo dar didesnę daugumą, 67,000 balsų negu gavo jo oponentas.

Šiais rinkimais Lausche atkreipė į save dėmesį Ohio valstijos ir net visos šalies.

Dabar Mayoras Lausche tik laimėti Ohio valstijos Gubernatorių rinkimus, ypač tuo labiau kad tautinės grupės linksta prie jo visuose Ohio miestuose, miesteliuose ir ūkėse. Ohio Lietuviai niekad nerodė tokio susidomėjimo Gubernatorių rinkimais kaip ši meta. Pranešimai iš įvairių Lietuvių kolonijų sako jog Lietuviai balsuos už Lausche.

Frank J. Lausche yra toks žmogus kurio nekontroliuoja ir nekontroliuos partijos bosai.

Jisai kalbėdamas Spalių 10 Youngstowne, formaliai atidarydam savo rinkimų vaju, pasakė: "Partijų bosai negali turėti galybės tada kai rinkimais susijdomajai balsuotojai. Vakarų šalies balsuotojų užsiregistravimo pasekmės Clevelande, Youngstowne ir visose kitose Ohio dalyse parodo kad balsuotojai subruzo. Politiniai bosai tarpeta tik ten kur balsuotojai nekreipia dėmesio į reikalus."

Tuomi Lausche padarė pareikimą Republikonų politiskam bosui Ed Schorr, kuris stovi užpakalyje jų partijos kandidato.

Lausche irodė kad jeigu gubernatorium liktu Stewart tai visi valstijos reikalai eitų tik per advokato Ed Schorr ofisą. Ta Schorr irodė jau pirma, kuomet jis kontroliavo Ohio valstijos legislaturą: jei "Ohio piliečiai norėjo ka praveisti ar padaryti, jie negalėjo tai atsiekti per Legislaturą, bet turėjo kreiptis į to politisko bosu ofisą Cincinnati mieste. Todėl, jeigu Stewart būtų išrinktas gubernatorium, jis toje vietoje sėdėtų tik iš vardo, o Ed Schorr būtų gubernatorium iš fakto".

Frank J. Lausche

Kaip Lausche nesiduoda savo partijos politiskiem bosams save valdyti parodo visa eilė faktų. Jis veikė ir veikia savistoviai, le partijos bosų paramos ir kišimosi kaip Clevelando mayoras.

Pereitą pavasarį rengiantis prie nominacijų, jį pasikvietė į Columbus, valstijos sostinę, galingas Franklin apskrities Demokratų centralinis komitetas. Partijos vadai tikėjosi kad jis prašys jų pagalbos ir paramos, kad kalbės apie pasidalinimą vietų kuomet jis užims valstijos valdžią, ir kitu tokiu dalyku kas paprastai politikieriams rūpi.

Lausche pareiškė dalyvaujantiems partijos tužams: "Kaipo gubernatoriaus, mano svarbiausias tikslas bus žiūrėti teisingumo link visų Ohio žmonių. Šiais sunkiais, pasaulinio nerimo laikais mes turim pirmiausia būti Amerikonais, o Demokratais antrąje vietoje". Ta išgirdę, politikos vadai pasiraivė savo sėdynėse, vėliau patraukė dumus iš savo cigaru, ir laukė kada kandidatas Lausche pradės prašyti jų paramos nominacijų balsavimuose. Bet jis nei žodžio apie tai neišsitarė, ir nežadėjo niekam politiskų vietų.

Jis sutinka priimti komiteto paramą, bet jie turi dirbti su juo jo paties salygomis.

Kada jie atsipeikėjo nuo savo sukrėtimo, jie ėmė balsuoti. Balsavimuose, jie aplenkė savo miesto kandidatų ir visi užvyrė Lausche.

Jam prielankumą rodo ir biznio žmonės, ir kasvklų darbininkai, ir ūkininkai ir net Republikonai, kurių daugelis balsuos už jį. Jis gavo užgyrimą ir iš C.I.O. ir kitų darbo organizacijų.

Lausche tiki į socialę apdraudą darbo žmonėms ir ja kiek galės stengsis praplėsti likęs gubernatorium. Jis netiki į darbininkų išnaudojimą, į priverstiną darbą, nepiraita palaikymui biznių monopolijų, ir kitų dalykų kurie varžytų laisvą prekybą.

Pasaulinės taikos atžvilgiu, jis tiki kad turi būti kokia pasaulinė organizacija kuri galėtų rimtai spresti ir suvaldyti tas tautas kurios savyje augina ambicijas pasaulį valdyti ir paverkti mažas tautas.

Po karo, jis sako kad valdžios pareiga yra žiūrėti kad darbai eitų, kad darbininkams

'Senų Namų Daktaras'
Pirmutinis Lietuvis Popieruotojas Clevelande
ISPLYSIU KAMBARŲ TAISYTOJAS
Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

butų darbo, ir kad valdžia nevaržytų biznių.
Nors jis yra Demokratas ir Rooseveltto šalininkas, bet kaip jaunos gentkartės žmogus, jis viską taip žiūri kaip žiūri prezidentas, ir todėl jis bus valstijai didelis priedas, nes jauno žmogaus akim permatydamas reikalus žymiai prisidės prie jų pagerinimo.

Lietuvos Vėliava Severance Hall

Šį sekmadienį, Spalių 15, sąryšyje su Cleveland War Chest vajuas pradėjimu, puošnioje Severance Hall bus koncertas, su vajuas atidarymo kalbomis. Kadangi prie kitų tautų šymet War Chest aukų dalis skiriama ir Lietuviai Fondui, tai vajuas atidarymo iškilmeje Severance Hall dalyvaus ir Lietuviai ir didelėje scenoje matysis Lietuvos vėliava prie kitų tautų vėliavų. Tautinės vėliavos scenoje iškėlusios turės kiekvienos tautos tautiškaus rubais pasipuošus moteris ar panelė, tarp jų bus ir Lietuvaitė.

NAUJAS NARYS ORKESTRE

Cleveland Symphonijos Orkestras priėmė kitą jauną Lietuvį, Vytautą Kušleiką, kuris paeina iš Mass. valstijos. Jis griežia viola.

Iki šiol orkestre griežė Vincas Greičius, smuikininkas.

VIS DAUGIAU PARASŲ

Šv. Juozapo katalikų senelių prieglaudoje atsilankęs, Aleksas Barys gavo prizą iš tos įstaigos dikčiai parašu ant petičijos gauti; įstaigos vedėjas pasiėmė parašų blankų.

Tos prieglaudos koplyčioje ant altoriaus per šį mėnesį dieną ir naktį degs dvi žvakės už šiam kare mirstančius karius, sulgy p. Banio sutarimo su įstaigos vedėju.

Šios yra paskutinės dienos padėti savo parašą ant petičijos tiems kurie dar nesat pasirašę. Skubiai ateikit į Dirvos redakciją. Parodykit nors šiuo budu prijaunimą savo nelaimingai tėvynei Lietuvai!

REIKALINGAS GERAS KAMBARYS PRIE ŠEIMOS

paprastas valgis, bet šilta lova; arti prie karų ir krautuvių. Užsimokėsiu visada išanksto. Prašėkit laišku.

STANLEY LUKASSUS

1429 Wayne Ave. Lakewood 7, O.

HOUGH Dining Room

UŽKANDŽIAI IR PIETUS
Kasdien 11:30 iki 1:30 po pietų
Vakarienė 5:30 iki 8 vak.
Sėkmadieniais 4:30 iki 7:30 vak.
Mr. & Mrs. Leonard Ehrhart, Sav.
8106½ HOUGH AVENUE

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Liberation or Invasion?

(From Latvian Legation Memorandum — LATVIAN-U. S. S. R. RELATIONS)

All the wellbeing of Latvia, Lithuania and Estonia, the Baltic States situated in the north-eastern shores of the Baltic Sea, depends upon peace, freedom of trade and of the seas, and general respect for treaties and international law.

They are not military powers, and how could they be a menace, particularly to Soviet Russia, with their total population of not quite six million? The Baltic peoples are working parts of world progress and civilization. In their land, during the 22 years of independence (1918-1940), they created a happy life, which during the past years has been trampled under the relentless and merciless tread of War.

For these three small, peaceful countries, despite their great sufferings from Nazi terrorism, now arises the prospect of being absorbed by Soviet Russia.

In prosecuting the war with Germany Soviet Russia's armed forces in July 1944 for the second time crossed the Lithuanian, Latvian and Estonian borders, and the Baltic States again became a battlefield as in June and July 1941, when Nazi Germany attacked the Bolshevik army in the Baltic States, which Soviet Russia had occupied illegally in 1940.

Press news dispatched from Sweden and Switzerland describe renewed persecutions by the Bolsheviks in occupied Lithuania. Similar persecutions are evidently taking place in the Latvian and Estonian territory occupied by the Bolsheviks, who entered these States without a preliminary declaration that Soviet Russia would respect their sovereignty and the international laws of warfare. To the contrary, in its communiques abroad Soviet Russia, violating international law and the Atlantic Charter, describes the Baltic States as "Soviet territory to be liberated" from Germany. By what right? No such rights exist.

However, the Soviets try to justify their attitude of restricting the application of the Atlantic Charter to the Baltic States for the benefit of Russian territorial expansion with historical, economic and strategic arguments.

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

THE LITHUANIAN press in the United States are receiving alarming reports from Lithuanian refugees in Sweden about the activities of the Russian secret police which takes over after the Red army occupies any district in Lithuania. Arrests, executions without trial, confiscation of property, and deportation to parts unknown is the reported order of the day of this secret totalitarian police.

It is a bitter irony of fate that Lithuania passes from one beastly totalitarian regime to another. How different is the fate of the Italians, the French, the Belgians, and the Dutch!

THE primate of Sweden, Bishop Nystedt, appealed to England and the United States to influence their ally, Soviet Russia, and stop the expected extermination of the unhappy Baltic peoples.

THE BELL Serviceman, published by the Bell Aircraft Corporation at Buffalo has a full page article on a Lithuanian, Vincent Meshako (Miseika), who is working there for over 13 years as one of the most expert aircraft technicians. For a while he was servicing planes in England.

REIKALINGA MOTERYS

JIEGA SIUVAMŲ MASINŲ OPERATORĖS

ant Moteriškų Dresių.

MOTERIŠKOMS DRESEMS.

Patyrusios arba norinčios išmokti darbo.

Užsitikrink sau pokarinį darbą kreipiantis tuojau.

Darbas Visą Metų. Geros darbo sąlygos.

Moka nuo skaičių ir Merit Bonus

The Brunner Co.

632 W. ST. CLAIR

RUSSIAN-FINNISH TREATY TERMS

(The Detroit Free Press, Oct. 1)
By Oswald Garrison Villard

The terms granted to Finland by the victorious Russians have been hailed by many newspaper commentators as pretty lenient; Maurice Hindus, cabling from Russia, gives the encouraging news that they will permit Finland to recover—how gracious!

Actually they are dreadful terms, quite in line with the aggressiveness of the Russians in their past attitude toward this unhappy country and toward the Baltic States.

Moreover, there is the most striking evidence that these terms will not last even though counter-signed by Great Britain.

For on the day they were published there appeared in the Russian press the usual violent attacks upon Finland which foretell further measures of aggression.

No one would guess that Russia treacherously attacked Finland in the first Russo-Finnish war, as to which the New York Times declared that "the American sympathy is 98 per cent with the Finns in their effort to stave off invasion of their own soil" by what the Times called "a dictatorship as absolute as any other dictatorship in the world".

Finland went into the second war after Finnish cities had been bombed by Soviet airplanes in order to recover her rights and territory. She never had been an ally of Germany.

Now what are the latest terms? The newspapers have made much of the fact that the impossible indemnity demanded last spring by the Russians in their proposed

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEEH

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojantys Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlidienais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

LOUIS LIQUORS

Frank Kunecaitis, Sav.

317 EAST 200 ST.

Prie Lake Shore Blvd.

DEGTINĖ — ALUS

UŽKANDŽIAI

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Through a two-hour hail of shells and grenades on the Anzio beachhead, 20-year-old Pfc. Alton W. Knappenberger, Springfield, Pa., fought from an isolated knoll, disrupting a German counterattack. With his last ammunition taken from the body of a casualty he fought his way back to his Company.

Buy War Bonds today for victory.

U. S. Treasury Department

peace terms had been cut in half—to \$300,000,000, which still remains an impossible figure for a war-wrecked little country of less than 3,900,000 people.

It is to be paid in six years in timber, paper, cellulose, sea and river ships, and various machine equipment, and the treaty continues, further provision will be made for compensation by Finland of damages caused to the property of other allies States and to their citizens in Finland during the war.

The "sum of compensation will be established separately."

There is to be an Allied Control Commission, "an organ of the Allied (Soviet) High Command" to which it will report all failures of the Finnish authorities to meet the terms of this shocking treaty.

The commission is to rule Finland during the war and until the Soviet says otherwise.

As for the other terms, the Russians have insisted upon the boundaries forced on Finland in 1940, including Viipuri and the vital industrial areas north and west of Lake Ladoga.

She loses her northern port of Petsamo with its nearby valuable nickel mines.

She is allowed to keep the town of Hangoe which the Russians demanded last spring, but is compelled to sign a fifty-year lease for a Russian naval base on the Porkkala peninsula, which places the Russian forces within eight miles of the Finnish capital—to protect little Russia from the menace of a great, big, dangerous Finland!

Well, we know what happened to the Baltic States with which Russia signed "lasting" treaties of non-aggression. They were invaded on a few hours' notice because the Russians did not like their governments.

I suppose England will accept

the complete annexation of Finland when it comes, just as it was unable to speak out, and our own Government likewise, against the brutal destruction of the Baltic States.

PARSIDUODA NAMAS

11705 ABLEWHITE, 5 ir 6 kambariai ir 1 atikė; du garažiai, visas remodeliuotas, parduoda savininkai sutvarkymui palikimo. Kaina \$7,500. Randasi netoli Eddy Road, šiaurėje nuo St. Clair.

PARSIDUODA NAMAS

9501 YALE Ave., pavienis, 1A stovyje, 7 kambariai, žieminių langų. Gera proga greitai pardavimui pigia kaina. (43)

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasižinti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios suėigos atsibūna kiekviena vakara, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvaskis, Savininkas

Užlaiko visokias naminės ir imortuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaidžiu ir kitokių negerovių. Išpildo dakratų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vietaučių vaistinė visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

TIKROS MONCRIEF DALYS

Geriausios k. Pinigai Gali Pirkti

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. Medina, O.

NAUJOS RUDENINES

Vyrams ir Vaikinams Skrybėlės

vėliausių pavidalų ir stilių gatavos jūsų pasirinkimui

\$5.00 ir \$6.00

MERRIMAC Brand Skrybėlės 2'95

Plačiai žinomos rūšies

KELNĖS VYRAMS ir VAIKINAMS

— didelis pasirinkimas kelnų darbui, Sportui

pasirūdyti, įvairiomis kainomis po

\$2.95 \$3.95 \$4.95 \$6.95

Nauji Rudeniniai Kaklaraiškiai

\$1 ir \$1.0 Gerai žinomi Silvo Brand vyrams kaklaraiškiai

Nauji Sport Marškiniai --- \$2.95 - \$3.95

Ilgom rankovėm languotų medžiagų ir vienodų spalvų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirėnia.

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraia